

Міжнародний стандарт фінансової звітності 7

Фінансові інструменти: розкриття інформації

Мета

- 1 Мета цього МСФЗ – вимагати від суб'єктів господарювання надавати у своїй фінансовій звітності розкриття інформації, яка дає змогу користувачам оцінити:
  - (а) значимість фінансових інструментів для фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання; та
  - (б) характер та величину ризиків, пов'язаних з фінансовими інструментами, до яких суб'єкт господарювання є вразливим протягом періоду та на кінець звітного періоду, та яким чином суб'єкт господарювання управляє цими ризиками.
- 2 Принципи цього МСФЗ доповнюють принципи визнання, оцінки та подання фінансових активів і фінансових зобов'язань у МСБО 32 “Фінансові інструменти: подання” та МСФЗ 9 “Фінансові інструменти”.

Сфера застосування

- 3 Цей МСФЗ застосовується всіма суб'єктами господарювання до всіх типів фінансових інструментів, за винятком:
  - (а) тих часток участі в дочірніх, асоційованих і спільних підприємствах, що обліковуються згідно з МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність”, МСБО 27 “Окрема фінансова звітність” або МСБО 28 “Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства”. Проте в деяких випадках МСФЗ 10, МСБО 27 або МСБО 28 вимагають або дозволяють суб'єкту господарювання обліковувати частку участі в дочірньому, асоційованому або спільному підприємстві застосовуючи МСФЗ 9; у таких випадках суб'єкти господарювання застосовують вимоги цього МСФЗ та, у разі оцінки за справедливою вартістю, вимоги МСФЗ 13 “Оцінка справедливої вартості”. Суб'єкти господарювання також застосовують цей МСФЗ до всіх похідних інструментів, пов'язаних з частками участі у дочірніх, асоційованих або спільних підприємствах, якщо похідний інструмент не відповідає визначенню інструмента власного капіталу, наведеному в МСБО 32.
  - (б) прав та зобов'язань працевдавців, що виникають унаслідок програм виплат працівникам, до яких застосовується МСБО 19 “Виплати працівникам”.
  - (в) [вилучено]
  - (г) контрактів, у сфері застосування МСФЗ 17 “Страхові контракти”. Проте цей МСФЗ застосовується до:
    - (і) похідних інструментів, убудованих у контракти, у сфері застосування МСФЗ 17, якщо МСФЗ 9 вимагає від суб'єкта господарювання обліковувати їх окремо; та
    - (іі) інвестиційних компонентів, які відокремлено від контрактів у сфері застосування МСФЗ 17, якщо МСФЗ 17 вимагає здійснювати таке відокремлення.
 Крім того, емітент застосовує цей МСФЗ до *договорів фінансової гарантії*, якщо він застосовує МСФЗ 9 для визнання та оцінки цих договорів; але якщо він обирає можливість, передбачену пунктом 7(г) МСФЗ 17, застосовувати для їх визнання та оцінки МСФЗ 17, то він застосовує МСФЗ 17.
  - (г) фінансових інструментів, контрактів та зобов'язань за операціями, платіж за якими здійснюється на основі акцій, до яких застосовується МСФЗ 2 “Платіж на основі акцій”, за винятком договорів, що належать до сфери застосування МСФЗ 9, до яких застосовується цей МСФЗ.
  - (д) інструментів, які вимагається класифікувати як інструменти власного капіталу відповідно до пунктів 16А та 16Б або пунктів 16В та 16Г МСБО 32.
- 4 Цей МСФЗ застосовується до визнаних і невизнаних фінансових інструментів. До визнаних фінансових інструментів належать фінансові активи та фінансові зобов'язання, на які поширюється сфера застосування МСФЗ 9. До невизнаних фінансових інструментів належать деякі фінансові

інструменти, які, перебуваючи за межами сфери застосування МСФЗ 9, належать до сфери застосування цього МСФЗ.

- 5 Цей МСФЗ застосовується до договорів на придбання або продаж нефінансового об'єкта, на які поширюється сфера застосування МСФЗ 9.
- 5А Вимоги щодо розкриття кредитного ризику, встановлені пунктами 35А–35Й, застосовуються до тих прав, які згідно з МСФЗ 15 *“Дохід від договорів з клієнтами”* специфічно обліковуються відповідно до МСФЗ 9 у цілях визнання зменшення корисності прибутків чи збитків. Будь-яке посилання на фінансові активи або фінансові інструменти в зазначених пунктах включають у себе такі права, якщо не зазначено інакше.

Класи фінансових інструментів і рівень розкриття

- 6 Коли цей МСФЗ вимагає розкриття в розрізі класів фінансових інструментів, тоді суб'єкт господарювання має поєднувати фінансові інструменти в класи, що відповідають характерові розкритої інформації та враховують характеристики цих фінансових інструментів. Суб'єкт господарювання має надати достатньо інформації, щоб уможливити узгодження зі статтями, поданими у звіті про фінансовий стан.

Значимість фінансових інструментів для фінансового стану та результатів діяльності

- 7 Суб'єкт господарювання розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам його фінансової звітності оцінити значимість фінансових інструментів для його фінансового стану та результатів діяльності.

Звіт про фінансовий стан

Категорії фінансових активів і фінансових зобов'язань

- 8 Балансову вартість кожної з наведених далі категорій, як вказано у МСФЗ 9, слід розкривати або в звіті про фінансовий стан, або в примітках:
- (а) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток із виокремленням (i) тих, що були визначені такими при первісному визнанні або в подальшому відповідно до пункту 6.7.1 МСФЗ 9; (ii) тих, що оцінюються як такі на підставі вибору, передбаченого пунктом 3.3.5 МСФЗ 9; (iii) тих, що оцінюються як такі на підставі вибору, передбаченого пунктом 33А МСБО 32 і (iv) тих, що обов'язково оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до МСФЗ 9.
- (б)–(г) [вилучено]
- (г) фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток із виокремленням (i) тих, що були визначені такими при первісному визнанні або в подальшому відповідно до пункту 6.7.1 МСФЗ 9, та (ii) тих, що відповідають поданому в МСФЗ 9 визначенню утримуваних для торгівлі.
- (д) фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю.
- (е) фінансові зобов'язання, що оцінюються за амортизованою собівартістю.
- (є) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід із виокремленням (i) фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід відповідно до пункту 4.1.2А МСФЗ 9, та (ii) інвестицій в інструменти капіталу визначених як такі при первісному визнанні відповідно до пункту 5.7.5 МСФЗ 9.

Фінансові активи або фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

- 9 Якщо суб'єкт господарювання визначив таким, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, фінансовий актив (чи групу фінансових активів), який інакше оцінювався б за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за амортизованою собівартістю, то він розкриває таку інформацію:

- (а) максимальну вразливість до *кредитного ризику* (див. пункт 36 (а)) за фінансовим активом (чи групою фінансових активів) на кінець звітної періоду.
  - (б) суму, на яку будь-які пов'язані кредитні похідні інструменти або подібні інструменти зменшують цю максимальну вразливість до кредитного ризику (див. пункт 36(б)).
  - (в) суму зміни, протягом періоду та кумулятивно, справедливої вартості фінансового активу (чи групи фінансових активів), що може бути віднесена на зміни кредитного ризику за фінансовим активом, визначену:
    - (і) або як сума зміни його справедливої вартості, яка не відноситься до змін ринкових умов, що спричиняють *ринковий ризик*;
    - (іі) або із застосуванням альтернативного методу, який, як вважає суб'єкт господарювання, достовірніше відображає суму зміни його справедливої вартості, що обумовлена змінами в кредитному ризику за активом.

Зміни ринкових умов, які спричиняють ринковий ризик, включають зміни (еталонної) ставки відсотка, товарної ціни, валютного курсу або індексу цін чи ставок, які спостерігаються на ринку.
  - (г) суму зміни справедливої вартості будь-яких пов'язаних із таким фінансовим активом кредитних похідних або подібних інструментів, яка відбулася протягом періоду та кумулятивно з часу визначення фінансового активу.
- 10 Якщо суб'єкт господарювання визначив фінансове зобов'язання таким, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до пункту 4.2.2 МСФЗ 9, і зобов'язаний подати (інформацію про) ефекти змін кредитного ризику за таким зобов'язанням в іншому сукупному доході (див. пункт 5.7.7 МСФЗ 9), то він розкриває:
- (а) суму зміни (кумулятивно) справедливої вартості фінансового зобов'язання, що може бути віднесена на зміни в кредитному ризику за таким зобов'язанням (див. пункти Б5.7.13–Б5.7.20 МСФЗ 9 щодо порядку визначення ефектів змін у кредитному ризику за зобов'язанням).
  - (б) різницю між балансовою вартістю фінансового зобов'язання та сумою, яку суб'єктові господарювання потрібно було б сплатити за договором при погашенні власнику зобов'язання.
  - (в) будь-які переміщення кумулятивного прибутку або збитку в межах власного капіталу протягом періоду, в тому числі причину таких переміщень.
  - (г) у разі припинення визнання зобов'язання протягом періоду, суму (якщо вона є), подану в іншому сукупному доході, яка була реалізована при припиненні визнання.
- 10А Якщо суб'єкт господарювання визначив фінансове зобов'язання таким, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відповідно до пункту 4.2.2 МСФЗ 9 і зобов'язаний подати всі зміни у справедливій вартості такого зобов'язання (у тому числі ефекти змін кредитного ризику за таким зобов'язанням) у прибутку або збитку (див. пункти 5.7.7 та 5.7.8 МСФЗ 9), то він розкриває:
- (а) суму зміни (протягом періоду та кумулятивно) справедливої вартості фінансового зобов'язання, що може бути віднесена на зміни в кредитному ризику за таким зобов'язанням (див. пункти Б5.7.13–Б5.7.20 МСФЗ 9 щодо порядку визначення ефектів змін у кредитному ризику за зобов'язанням); і
  - (б) різницю між балансовою вартістю фінансового зобов'язання та сумою, яку суб'єктові господарювання потрібно було б сплатити за договором при погашенні власнику зобов'язання.
- 11 Суб'єкт господарювання також розкриває:
- (а) докладний опис методів, використаних для дотримання вимог, наведених у пунктах 9(в), 10(а) та 10А(а), й пункті 5.7.7(а) МСФЗ 9, включаючи пояснення, чому цей метод є доречним.
  - (б) якщо суб'єкт господарювання вважає, що розкриття інформації, здійснене ним або у звіті про фінансовий стан, або в примітках, для виконання вимог, наведених у пунктах 9(в), 10(а) та 10А(а), або пункті 5.7.7(а) МСФЗ 9, не відображає достовірно зміну справедливої вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання, що може бути віднесена на зміну кредитного ризику за ними, – причини цього висновку та чинники, які він вважає доречними.
  - (в) докладний опис методології або методологій, використаних для визначення того, чи подання впливів змін кредитного ризику за зобов'язанням в іншому сукупному доході створюватиме або збільшуватиме неузгодженість обліку в прибутку або збитку (див. пункти 5.7.7 та 5.7.8

МСФЗ 9). Якщо суб'єкт господарювання повинен подати вплив змін у кредитному ризику за зобов'язанням у прибутку або збитку (див. пункт 5.7.8 МСФЗ 9), то інформація, що розкривається, має включати в себе докладний опис економічного зв'язку, описаного в пункті Б5.7.6 МСФЗ 9.

Інвестиції в інструменти капіталу, визначені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

- 11А Якщо суб'єкт господарювання визначив інвестиції в інструменти власного капіталу такими, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як дозволено пунктом 5.7.5 МСФЗ 9, то він розкриває:
- (а) інформацію про те, які саме інвестиції в інструменти капіталу були визначені такими, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.
  - (б) причини використання цього варіанту подання.
  - (в) справедливу вартість кожної такої інвестиції на кінець звітного періоду.
  - (г) дивіденди, визнані протягом періоду, із виокремленням тих, що стосуються інвестицій, визнання яких було припинене протягом звітного періоду, та тих, що стосуються інвестицій, утримуваних на кінець звітного періоду.
  - (г) будь-які переміщення кумулятивного прибутку або збитку в межах власного капіталу протягом періоду, в тому числі причину таких переміщень.
- 11Б Якщо суб'єкт господарювання припинив протягом звітного періоду визнання інвестицій у інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, то він розкриває:
- (а) причини вибуття інвестицій.
  - (б) справедливу вартість інвестицій на дату припинення визнання.
  - (в) кумулятивний прибуток або збиток від вибуття.

Перекласифікація

- 12–12А [Вилучено]
- 12Б Якщо суб'єкт господарювання перекласифікував у поточному або попередніх звітних періодах будь-які фінансові активи відповідно до пункту 4.4.1 МСФЗ 9, то він розкриває інформацію про це. Для кожної такої події суб'єкт господарювання розкриває:
- (а) дату перекласифікації.
  - (б) докладне пояснення зміни бізнес-моделі та якісний опис її впливу на фінансову звітність суб'єкта господарювання.
  - (в) суму, перекласифіковану в кожен категорію та з кожної категорії.
- 12В Для кожного звітного періоду після перекласифікації до припинення визнання суб'єкт господарювання розкриває для активів, перекласифікованих із таких, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, в такі, що оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, відповідно до пункту 4.4.1 МСФЗ 9, таку інформацію:
- (а) ефективну ставку відсотка, визначену на дату перекласифікації.
  - (б) визнаний процентний дохід.
- 12Г Якщо після останньої річної звітної дати суб'єкт господарювання перекласифікував фінансові активи з таких, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, у такі, що оцінюються за амортизованою собівартістю, або з таких, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, у такі, що оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, він розкриває:
- (а) справедливу вартість фінансових активів на кінець звітного періоду; і
  - (б) прибуток або збиток за справедливою вартістю, який був би визнаний в прибутку або збитку чи в іншому сукупному доході протягом звітного періоду, якби фінансові активи не були перекласифіковані.
- 13 [Вилучено]

Залік взаємних вимог фінансових активів та фінансових зобов'язань

- 13А Вимоги щодо розкриття інформації, викладені в пунктах 13Б–13Г, доповнюють інші вимоги щодо розкриття інформації цього МСФЗ і є обов'язковими для всіх визнаних фінансових інструментів, залік взаємних вимог яких здійснюється відповідно до пункту 42 МСБО 32. Ці вимоги щодо розкриття інформації застосовуються також до визнаних фінансових інструментів, які є предметом забезпеченої правовою санкцією основної угоди про взаємну компенсацію зобов'язань або подібної угоди, незалежно від того, чи відбувається залік взаємних вимог відповідно до пункту 42 МСБО 32.
- 13Б Суб'єкт господарювання розкриває інформацію для того, щоб користувачі його фінансової звітності могли оцінити вплив або потенційний вплив угод про взаємну компенсацію на фінансовий стан суб'єкта господарювання. Сюди входить вплив або потенційний вплив прав на залік взаємних вимог пов'язаних з визнаними фінансовими активами та визнаними фінансовими зобов'язаннями суб'єкта господарювання, на які поширюється дія пункту 13А.
- 13В Для досягнення мети, викладеної в пункті 13Б, суб'єкт господарювання розкриває, станом на кінець звітного періоду, вказану далі кількісну інформацію окремо для визнаних фінансових активів та визнаних фінансових зобов'язань, на які поширюється дія пункту 13А:
- а) валову суму таких визнаних фінансових активів та визнаних фінансових зобов'язань;
  - б) суми, які були згорнуті згідно з критеріями, викладеними в пункті 42 МСБО 32, при визначенні чистих сум, поданих у звіті про фінансовий стан;
  - в) чисті суми, подані у звіті про фінансовий стан;
  - г) суми, що є предметом забезпеченої правовою санкцією основної угоди про взаємну компенсацію зобов'язань або подібної угоди, які інакше не були б включені до пункту 13В(б), у тому числі:
    - (і) суми, пов'язані з визнаними фінансовими інструментами, які не відповідають деяким або всім критеріям заліку взаємних вимог, викладеним у пункті 42 МСБО 32; та
    - (іі) суми, пов'язані з фінансовою заставою (в тому числі заставою грошовими коштами); та
  - г) чиста сума після віднімання сум, вказаних в пункті (г), від сум, вказаних у пункті (в) вище.
- Інформація, яку вимагає цей пункт, має подаватися у табличній формі, окремо для фінансових активів та фінансових зобов'язань, окрім випадків, коли інший формат є доречнішим.
- 13Г Сукупна сума, розкрита відповідно до вимог пункту 13В(г) для фінансового інструмента, має обмежуватися сумою, вказаною в пункті 13В(в) для такого інструмента.
- 13Г Суб'єкт господарювання включає до інформації, що розкривається, опис прав на залік взаємних вимог, пов'язаних з визнаними фінансовими активами та визнаними фінансовими зобов'язаннями суб'єкта господарювання, що є предметом забезпечених правовою санкцією основних угод про взаємну компенсацію зобов'язань або подібних угод, інформація про які розкривається згідно з вимогами пункту 13В(г), зокрема, включно з природою цих прав.
- 13Д Якщо інформація, розкриття якої вимагають пункти 13Б–13Г, розкривається у більше ніж одній примітці до фінансової звітності, то суб'єкт господарювання повинен вказати взаємні посилання між цими примітками.

Застава

- 14 Суб'єкт господарювання розкриває таку інформацію:
- а) балансову вартість фінансових активів, переданих у заставу як забезпечення зобов'язань або умовних зобов'язань, включаючи суми, які були перекласифіковані відповідно до пункту 3.2.23(а) МСФЗ 9; і
  - б) умови, які стосуються цієї застави.
- 15 Коли суб'єкт господарювання утримує заставу (фінансових або нефінансових активів) і йому дозволяється продати чи перезаставити заставу за відсутності невиконання зобов'язання власником застави, то суб'єкт господарювання розкриває:
- а) справедливую вартість утримуваної застави;
  - б) справедливую вартість будь-якої такої проданої чи перезаставленої застави і те, чи має суб'єкт господарювання зобов'язання повернути її; та

- (в) умови, пов'язані з використанням ним застави.

Рахунок резерву під кредитні збитки

16 [Вилучено]

- 16А Балансова вартість фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід відповідно до пункту 4.1.2А МСФЗ 9, не зменшується на розмір резерву під збитки, а суб'єкт господарювання не подає у звіті про фінансовий стан резерв під збитки окремо як зменшення балансової вартості фінансового активу. Суб'єкт господарювання, однак, розкриває резерв під збитки в примітках до фінансової звітності.

Складні фінансові інструменти з кількома вбудованими похідними інструментами

- 17 Якщо суб'єкт господарювання випустив інструмент, який містить і компонент зобов'язання, і компонент капіталу (див. пункт 28 МСБО 32), та якщо інструмент має кілька вбудованих похідних інструментів, вартість яких є взаємозалежною (такі, як борговий інструмент із правом дострокового погашення, який можна конвертувати), то йому слід розкривати наявність таких характеристик.

Невиконання зобов'язань та порушення

- 18 Стосовно *кредитів до сплати*, визнаних на кінець звітного періоду, суб'єкт господарювання розкриває:
- (а) докладну інформацію про будь-які невиконання зобов'язань протягом періоду щодо основної суми, процентів, фонду погашення або умов погашення цих кредитів до сплати;
  - (б) балансову вартість кредитів до сплати у випадку невиконання зобов'язань за ними на кінець звітного періоду; та
  - (в) чи було виправлено невиконання зобов'язань або, чи було досягнуто домовленості про перегляд умов кредитів до сплати, до затвердження фінансової звітності до випуску.
- 19 Якщо протягом періоду відбулися інші порушення умов кредитної угоди, ніж зазначено в пункті 18, то суб'єкт господарювання розкриває ту саму інформацію, яка вимагається згідно з пунктом 18, якщо ці порушення дозволяли кредиторам вимагати прискороного погашення (якщо порушення не були виправлені або умови заборгованості за кредитами не були переглянуті на кінець звітного періоду або раніше).

Звіт про сукупний дохід

Статті доходу, витрат, прибутків або збитків

- 20 Суб'єкт господарювання розкриває у звіті про сукупний дохід або у примітках інформацію про такі статті доходів, витрат, прибутків або збитків:
- (а) чисті прибутки або чисті збитки за:
    - (і) фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, із визначенням окремо таких прибутків або збитків за фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями, що були визначені такими при первісному визнанні або в подальшому, відповідно до пункту 6.7.1 МСФЗ 9, та таких прибутків або збитків за фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями, що обов'язково оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до МСФЗ 9 (наприклад, за фінансовими зобов'язаннями, що відповідають визначенню утримуваних для торгівлі, наведеному в МСФЗ 9). Для фінансових зобов'язань, визначених як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, суб'єкт господарювання наводить окремо суму прибутку або збитку, визнаного в іншому сукупному доході, а також суму, визнану в прибутку або збитку.
    - (ii)–(iv) [вилучено]
    - (v) фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за амортизованою собівартістю.

- (vi) фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю.
  - (vii) інвестиціями в інструменти капіталу, визначеними як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід відповідно до пункту 5.7.5 МСФЗ 9.
  - (viii) фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід згідно з пунктом 4.1.2А МСФЗ 9, із визначенням окремо суми прибутку або збитку, визнаного протягом періоду в іншому сукупному доході, та суми, перекласифікованої після припинення визнання з накопиченого іншого сукупного доходу в прибуток або збиток за період.
- (б) загальний процентний дохід та загальні процентні витрати (обчислені з застосуванням методу ефективного відсотка) для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю або оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід відповідно до пункту 4.1.2А МСФЗ 9 (з виокремленням цих сум); або фінансових зобов'язань, що не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
- (в) комісійні доходи і витрати (крім сум, що враховувались у визначенні ефективної ставки відсотка), що виникають від:
- (і) фінансових активів або фінансових зобов'язань, що не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток; та
  - (ii) трастової та іншої фідучіарної діяльності, що має своїм наслідком утримання або інвестування активів від імені фізичних осіб, трастів, програм пенсійного забезпечення та інших установ.
- (г) [вилучено]
- (г) [вилучено]
- 20А Суб'єкт господарювання розкриває аналіз прибутку або збитку, визнаного у звіті про сукупний дохід, що виникає внаслідок припинення визнання фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю, із зазначенням окремо прибутків і збитків, що виникають внаслідок припинення визнання таких фінансових активів. У інформації, що розкривається, наводяться причини припинення визнання таких фінансових активів.

Розкриття іншої інформації

Облікові політики

- 21 Відповідно до пункту 117 МСБО 1 *“Подання фінансової звітності”* (переглянутого в 2007 р.), суб'єкт господарювання розкриває свої суттєві облікові політики включаючи основу (або основи) оцінки, застосовані при складанні фінансової звітності, а також інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності.

Облік хеджування

- 21А Суб'єкт господарювання застосовує вимоги щодо розкриття інформації, викладені в пунктах 21Б–24Д, до тих вразливостей до ризику, які суб'єкт господарювання хеджує і щодо яких він обрав можливість застосовувати облік хеджування. Розкриття інформації про облік хеджування має містити такі відомості:
- (а) стратегію управління ризиком суб'єкта господарювання й те, як вона застосовується для управління ризиком;
  - (б) як діяльність суб'єкта господарювання з хеджування може вплинути на суму, строки та невизначеність його майбутніх грошових потоків; і
  - (в) вплив обліку хеджування на звіт про фінансовий стан, звіт про сукупний дохід і звіт про зміни у власному капіталі суб'єкта господарювання.
- 21Б Суб'єкт господарювання подає інформацію, розкриття якої вимагається, в одній примітці або окремому розділі у своїй фінансовій звітності. Проте суб'єктові господарювання не потрібно дублювати інформацію, яка вже наведена в іншому місці, за умови включення цієї інформації до фінансової звітності шляхом посилання на інший звіт на зразок коментарів управлінського персоналу або звіту про управління ризиками, що є доступним для користувачів фінансової звітності на тих самих умовах,

що й фінансова звітність, і в той самий час. Без інформації, включеної шляхом посилання, фінансова звітність є неповною.

- 21В Якщо пункти 22А–24Д вимагають від суб'єкта господарювання відокремлювати за категоріями ризику інформацію, що розкривається, то суб'єкт господарювання має визначити кожну категорію ризику, виходячи з того, які вразливості до ризику суб'єкт господарювання вирішує хеджувати й для яких застосовується облік хеджування. Суб'єкт господарювання має визначати категорії ризиків послідовно для всієї розкритої щодо обліку хеджування інформації.
- 21Г Для досягнення цілей, вказаних в пункті 21А, суб'єкт господарювання (якщо нижче не встановлено інших вимог) визначає ступінь деталізації інформації, що розкривається, значущість різних аспектів вимог щодо розкриття інформації, відповідний рівень агрегації та дезагрегації, а також необхідність надання користувачам фінансової звітності додаткових пояснень для оцінювання розкритої кількісної інформації. Водночас рівень агрегації або дезагрегації має бути той самий, який використовується суб'єктом господарювання для вимог щодо розкриття пов'язаної інформації у цьому МСФЗ та МСФЗ 13 *“Оцінка справедливої вартості”*.

Стратегія управління ризиками

- 22 [Вилучено]
- 22А Суб'єкт господарювання має пояснити свою стратегію управління вразливостями до ризику для кожної категорії ризику, які він вирішив хеджувати й до яких застосовується облік хеджування. Таке пояснення має дати користувачам фінансової звітності змогу оцінити (наприклад):
- (а) як виникає кожний ризик.
  - (б) як суб'єкт господарювання здійснює управління кожним ризиком; сюди входить і те, чи хеджує суб'єкт господарювання об'єкт повністю проти всіх ризиків або хеджує компонент (чи компоненти) ризику об'єкта і чому.
  - (в) ступінь вразливостей до ризику, управління яким здійснює суб'єкт господарювання.
- 22Б Для виконання вимог пункту 22А інформація має містити (але не обмежуючись), опис:
- (а) інструментів хеджування, застосованих для хеджування вразливостей до ризику й способу їх використання;
  - (б) порядку визначення суб'єктом господарювання економічного зв'язку між об'єктом хеджування й інструментом хеджування в цілях оцінювання ефективності хеджування; та
  - (в) порядку визначення суб'єктом господарювання коефіцієнта хеджування й джерел неефективності хеджування.
- 22В Якщо суб'єкт господарювання призначає об'єктом хеджування певний компонент ризику (див. пункт 6.3.7 МСФЗ 9), то він має надати, окрім інформації, розкриття якої вимагають пункти 22А та 22Б, кількісну та якісну інформацію про те:
- (а) як суб'єкт господарювання визначив компонент ризику, який визначено об'єктом хеджування (в тому числі, опис природи зв'язку між компонентом ризику та об'єктом у цілому); та
  - (б) як компонент ризику пов'язаний із усім об'єктом хеджування (наприклад, визначений компонент ризику в минулому покривав у середньому 80 відсотків змін справедливої вартості усього об'єкта).

Сума, строки та невизначеність майбутніх грошових потоків

- 23 [Вилучено]
- 23А Окрім виключення, про яке йдеться в пункті 23В, суб'єкт господарювання розкриває за категоріями ризику кількісну інформацію, яка дозволить користувачам фінансової звітності оцінити умови та строки інструментів хеджування, а також те, як вони впливають на суму, строки та невизначеність майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання.
- 23Б Для виконання вимоги, викладеної в пункті 23А, суб'єкт господарювання має надати розбивку, яка містить таку інформацію:
- а) загальний часовий профіль номінальної суми інструмента хеджування; та
  - б) якщо доречно, середню ціну або ставку (наприклад, ціну виконання опціону або форвардну ціну тощо) інструмента хеджування.

- 23В В ситуаціях, у яких суб'єкт господарювання часто заново встановлює (тобто припиняє і знову починає) відносини хеджування через те, що інструмент хеджування і об'єкт хеджування часто змінюються (тобто суб'єкт господарювання застосовує динамічний процес, у якому і вразливість до ризику, і інструменти хеджування, що використовуються для управління цією вразливістю до ризику, не залишаються незмінними протягом тривалого часу, як у прикладі, наведеному в пункті Б6.5.24(б) МСФЗ 9), суб'єкт господарювання:
- (а) звільняється від необхідності розкривати інформацію, якої вимагають пункти 23А та 23Б;
  - (б) розкриває:
    - (і) інформацію про те, якою є кінцева стратегія управління ризиком, що застосовується до цих відносин хеджування;
    - (іі) опис того, як він відображає стратегію управління ризиком, користуючись обліком хеджування та призначаючи ці конкретні відносини хеджування; та
    - (ііі) відомості про те, наскільки часто здійснюється припинення відносин хеджування та їх повторне відновлення в межах процесу суб'єкта господарювання стосовно цих відносин хеджування.
- 23Г Суб'єкт господарювання розкриває за категоріями ризику опис джерел неефективності хеджування, що, за очікуваннями, впливатимуть на відносини хеджування протягом строку їх дії.
- 23Г Якщо у відносинах хеджування виникають інші джерела неефективності, то суб'єкт господарювання розкриває ці джерела за категоріями ризику та пояснює отриману в результаті неефективність хеджування.
- 23Д У разі хеджування грошових потоків суб'єкт господарювання наводить опис усіх прогнозованих операцій, для яких облік хеджування був використаний у попередньому періоді, але надалі не передбачається.

Впливи обліку хеджування на фінансовий стан і результати діяльності

- 24 [Вилучено]
- 24А Суб'єкт господарювання розкриває в табличній формі зазначені нижче суми, пов'язані з об'єктами, визначеними інструментами хеджування, окремо за категоріями ризику для кожного типу хеджування (хеджування справедливої вартості, хеджування грошових потоків або хеджування чистої інвестиції в закордонну господарську одиницю):
- (а) балансову вартість інструментів хеджування (фінансові активи окремо від фінансових зобов'язань);
  - (б) рядок у звіті про фінансовий стан, який включає в себе інструмент хеджування;
  - (в) зміну справедливої вартості інструмента хеджування, використаної як основа для визнання неефективності хеджування за період; та
  - (г) номінальну вартість (включаючи кількість, наприклад, тонни або кубічні метри) інструментів хеджування.
- 24Б Суб'єкт господарювання розкриває в табличній формі зазначені нижче суми, пов'язані з об'єктами хеджування, окремо за категоріями ризику для таких типів хеджування:
- (а) для хеджування справедливої вартості:
    - (і) балансову вартість об'єкта хеджування, визнану у звіті про фінансовий стан (подаючи активи окремо від зобов'язань);
    - (іі) накопичену величину коригувань хеджування справедливої вартості за об'єктом хеджування, включену у балансову вартість об'єкта хеджування, визнану у звіті про фінансовий стан (подаючи активи окремо від зобов'язань);
    - (ііі) рядок у звіті про фінансовий стан, який включає в себе об'єкт хеджування;
    - (іv) зміну вартості об'єкта хеджування, використаного як основа для визнання неефективності хеджування за період; та
    - (v) накопичену суму коригувань хеджування справедливої вартості, що лишається у звіті про фінансовий стан для всіх об'єктів хеджування, для яких припинено коригування вартості на прибутки та збитки від хеджування відповідно до пункту 6.5.10 МСФЗ 9.

- (б) для хеджування грошових потоків та хеджування чистої інвестиції в закордонну господарську одиницю:
- (і) зміну вартості об'єкта хеджування, використаного як основа для визнання неефективності хеджування за період (тобто для хеджування грошових потоків – зміну вартості, використану для визначення визнаної неефективності хеджування відповідно до пункту 6.5.11(в) МСФЗ 9);
  - (іі) залишки резерву хеджування грошових потоків та резерву курсових різниць для тих хеджувань, які тривають і обліковуються відповідно до пунктів 6.5.11 та 6.5.13(а) МСФЗ 9; та
  - (ііі) залишки, що лишилися у резерві хеджування грошових потоків та в резерві курсових різниць унаслідок будь-яких відносин хеджування, для яких облік хеджування більше не застосовується.
- 24В Суб'єкт господарювання розкриває в табличній формі зазначені нижче суми окремо за категоріями ризику для таких типів хеджування:
- (а) для хеджування справедливої вартості:
- (і) неефективність хеджування – різницю між прибутками та збитками за інструментом хеджування й об'єктом хеджування, визнану в прибутку або збитку (чи іншому сукупному доході для хеджування інструмента власного капіталу, щодо якого суб'єкт господарювання прийняв рішення про відображення змін у справедливій вартості у складі іншого сукупного доходу відповідно до пункту 5.7.5 МСФЗ 9); та
  - (іі) рядок у звіті про сукупний дохід, який включає визнану неефективність хеджування.
- (б) для хеджування грошових потоків і хеджування чистої інвестиції в закордонну господарську одиницю:
- (і) прибутки або збитки від хеджування за звітний період, які були визнані в іншому сукупному доході;
  - (іі) неефективність хеджування, визнана в прибутку або збитку;
  - (ііі) рядок у звіті про сукупний дохід, який включає визнану неефективність хеджування;
  - (іv) суму, перекласифіковану з резерву хеджування грошових потоків або резерву курсових різниць у прибуток або збиток як коригування перекласифікації (див. МСБО 1) (з окремим поданням сум, для яких раніше використовувався облік хеджування, але за якими одержання хеджованих майбутніх грошових потоків більше не очікується, та сум, які було переведено в іншу категорію через те, що об'єкт хеджування вплинув на прибуток або збиток);
  - (v) рядок у звіті про сукупний дохід, який включає коригування перекласифікації (див. МСБО 1); і
  - (vі) для хеджування чистих позицій – прибутки або збитки від хеджування, визнані окремим рядком у звіті про сукупний дохід (див. пункт 6.6.4 МСФЗ 9).
- 24Г Якщо обсяг відносин хеджування, до якого застосовується виняток, зазначений в пункті 23В, не є репрезентативним із точки зору звичайних обсягів протягом періоду (тобто обсяг на звітну дату не відображає обсягів протягом періоду), то суб'єкт господарювання розкриває цей факт і причину того, чому він вважає ці обсяги нерепрезентативними.
- 24Г Суб'єкт господарювання надає узгодження кожного з компонентів власного капіталу та аналіз іншого сукупного доходу згідно з МСБО 1, які, дають можливість:
- (а) розрізнити, як мінімум, суми, що стосуються розкриття інформації, передбаченого пунктами 24В(б)(і) та (б)(іv), а також суми, що обліковуються згідно з пунктами 6.5.11(г)(і) та (г)(ііі) МСФЗ 9;
  - (б) розрізнити суми, які стосуються часової вартості опціонів, які хеджують пов'язані з операцією об'єкти хеджування, та суми, які стосуються часової вартості опціонів, які хеджують пов'язані з періодом часу об'єкти хеджування, якщо суб'єкт господарювання обліковує часову вартість опціону відповідно до пункту 6.5.15 МСФЗ 9; і
  - (в) розрізнити суми, які стосуються форвардних елементів форвардних контрактів і базисних валютних спредів фінансових інструментів, які хеджують пов'язані з операцією об'єкти

хеджування, та суми, які стосуються форвардних елементів форвардних контрактів і базисних валютних спредів фінансових інструментів, які хеджують пов'язані з періодом часу об'єкти хеджування, якщо суб'єкт господарювання обліковує зазначені суми відповідно до пункту 6.5.16 МСФЗ 9.

- 24Д Суб'єкт господарювання розкриває інформацію, передбачену пунктом 24Г окремо за категоріями ризику. Така дезагрегація за ризиком може бути здійснена в примітках до фінансової звітності.

Можливість визначити вразливий до ризику кредитний інструмент як такий, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток

- 24Е Якщо суб'єкт господарювання визначив фінансовий інструмент або його частку як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, через використання ним кредитного похідного інструмента для управління кредитним ризиком за таким фінансовим інструментом, то він розкриває:

- (а) для кредитних похідних інструментів, які використовувались для управління кредитним ризиком фінансових інструментів, визначених як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відповідно до пункту 6.7.1 МСФЗ 9, – узгодження номінальної суми та справедливої вартості станом на початок і кінець періоду;
- (б) прибуток або збиток, визнані в прибутку або збитку при призначенні фінансового інструмента чи його частки такими, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, згідно з пунктом 6.7.1 МСФЗ 9; і
- (в) після припинення оцінки фінансового інструмента або його частки за справедливою вартістю через прибуток або збиток, справедливую вартість такого фінансового інструмента, що стала новою балансовою вартістю відповідно до пункту 6.7.4 МСФЗ 9, і відповідну номінальну або основну суму (крім, як у разі надання порівняльної інформації за МСБО 1, суб'єктові господарювання немає потреби розкривати цю інформацію й надалі в наступних періодах).

Невизначеність, що виникає внаслідок реформи еталонної ставки відсотка

- 24Є Для відносин хеджування, до яких суб'єкт господарювання застосовує винятки, викладені в пунктах 6.8.4–6.8.12 МСФЗ 9 або пунктах 102Г–102Й МСБО 39, суб'єкт господарювання повинен розкривати:

- (а) суттєві еталонні ставки відсотка до яких відносини хеджування суб'єкта господарювання є вразливими;
- (б) ступінь вразливості до ризику, яким управляє суб'єкт господарювання, на які безпосередньо впливає реформа еталонної ставки відсотка;
- (в) як суб'єкт господарювання управляє процесом при переході до альтернативних еталонних ставок;
- (г) опис суттєвих припущень або суджень, зроблених суб'єктом господарювання при застосуванні цих пунктів (наприклад, припущення або судження про те, що припиняє своє існування невизначеність, спричинена реформою еталонної ставки відсотка, стосовно строку та розміру грошових потоків, визначених на основі еталонної ставки відсотка); та
- (г) номінальна сума інструментів хеджування у цих відносинах хеджування.

Справедлива вартість

- 25 За винятком зазначеного в пункті 29, для кожного класу фінансових активів та фінансових зобов'язань (див. пункт 6) суб'єкт господарювання розкриває справедливую вартість цього класу активів і зобов'язань у такий спосіб, який дає змогу порівнювати її з балансовою вартістю.
- 26 Розкриваючи справедливую вартість, суб'єкт господарювання об'єднує фінансові активи та фінансові зобов'язання у класи, але здійснює їх залік взаємних вимог лише тією мірою, якою їх балансова вартість згортається в звіті про фінансовий стан.
- 27–27Б [Вилучено]
- 28 В деяких випадках суб'єкт господарювання не визнає прибуток або збиток при первісному визнанні фінансового активу або фінансового зобов'язання тому, що справедливую вартість ані підтверджується ціною котирування на активному ринку для ідентичного активу чи зобов'язання (див. вхідні дані 1-го рівня), ані отримана за допомогою методики оцінки, яка використовує лише дані з відкритих для

спостережень ринків (див. пункт Б5.1.2А МСФЗ 9). У таких випадках суб'єкт господарювання розкриває за класом фінансового активу чи фінансового зобов'язання:

- (а) свою облікову політику щодо визнання в прибутку або збитку різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною операції з метою відображення зміни чинників (у тому числі чинника часу), які учасники ринку брали б до уваги при встановленні ціни на відповідний актив чи зобов'язання (див. пункт Б5.1.2А(б) МСФЗ 9).
  - (б) ще не визнану в прибутку або збитку на початок і кінець періоду сукупну різницю й узгодження змін залишку цієї різниці.
  - (в) чому суб'єкт господарювання дійшов до висновку про те, що ціна операції не була найкращим доказом справедливої вартості, включаючи опис доказів, що підтверджують справедливую вартість.
- 29 Розкриття справедливої вартості не вимагається:
- (а) коли балансова вартість є обґрунтованим приблизним значенням справедливої вартості, наприклад, для фінансових інструментів, таких як короткострокова торгівельна дебіторська та кредиторська заборгованість; чи
  - (б) [вилучено]
  - (в) [вилучено]
  - (г) для зобов'язань з оренди
- 30 [Вилучено]

Характер та величина ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів

- 31 Суб'єкт господарювання розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам його фінансової звітності оцінити характер та величину ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів та до яких суб'єкт господарювання є вразливим на кінець звітного періоду.
- 32 Розкриття інформації, що її вимагають пункти 33–42, зосереджене на ризиках, що виникають унаслідок фінансових інструментів, та яким чином ними управляли. Ці ризики, як правило, включають кредитний ризик, *ризик ліквідності* та ринковий ризик, але не обмежуються ними.
- 32А Надання розкриття якісної інформації у контексті розкриття кількісної інформації дає змогу користувачам зв'язати відповідні розкриття інформації і, отже, сформувати загальну картину характеру та величини ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів. Взаємодія між розкриттями якісної та кількісної інформації сприяє розкриттю інформації у такий спосіб, який дає змогу користувачам краще оцінити вразливість суб'єкта господарювання до ризиків.

Розкриття якісної інформації

- 33 Для кожного типу ризику, що виникає внаслідок фінансових інструментів, суб'єкт господарювання розкриває:
- (а) вразливості до ризику і як вони виникають;
  - (б) свої цілі, політику та процеси щодо управління ризиком та методи, використані для оцінки ризику;
  - (в) будь-які зміни в (а) або (б) порівняно з попереднім періодом.

Розкриття кількісної інформації

- 34 Для кожного типу ризику, що виникає внаслідок фінансових інструментів, суб'єкт господарювання розкриває:
- (а) підсумкові кількісні дані про вразливість до цього ризику на кінець звітного періоду. Таке розкриття має базуватися на внутрішній інформації, наданій провідному управлінському персоналові суб'єкта господарювання (як визначено в МСБО 24 “*Розкриття інформації про пов'язані сторони*”), наприклад, раді директорів суб'єкта господарювання або головному виконавчому директору.

- (б) розкриття інформації, що вимагаються в пунктах 35А–42, в обсязі, що не був наданий відповідно до (а).
  - (в) концентрації ризику, якщо вони не очевидні з інформації, розкритої відповідно до (а) та (б).
- 35 Якщо кількісні дані, розкриті на кінець звітного періоду, не є репрезентативними для відображення вразливості до ризику, на який суб'єкт господарювання наражається протягом періоду, суб'єкт господарювання надає додаткову інформацію, яка є репрезентативною.

Кредитний ризик

Сфера застосування та цілі

- 35А Суб'єкт господарювання застосовує вимоги розкриття інформації згідно пунктів 35Д–35Й до фінансових інструментів, до яких застосовуються вимоги МСФЗ 9 щодо зменшення корисності. При цьому:
- (а) в тому, що стосується торговельної дебіторської заборгованості, договірних активів і дебіторської заборгованості за орендою, до таких торговельної дебіторської заборгованості, договірних активів і дебіторської заборгованості за орендою, за якими згідно з пунктом 5.5.15 МСФЗ 9 визнано очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансових інструментів, застосовується пункт 353(а), якщо такі фінансові активи модифіковані, коли тривалість прострочення перевищує 30 днів; і
  - (б) пункт 35И(б) до дебіторської заборгованості за орендою не застосовується.
- 35Б Розкриття інформації про кредитний ризик, здійснене згідно з пунктами 35Д–35Й, має давати користувачам фінансової звітності змогу зрозуміти вплив кредитного ризику на суми, строки та невизначеність майбутніх грошових потоків. Для досягнення цієї мети при розкритті інформації про кредитний ризик надається:
- (а) інформація про практики управління кредитним ризиком суб'єкта господарювання та їх зв'язок із визнанням та оцінкою очікуваних кредитних збитків, в тому числі, про методи, припущення та інформація, що використовуються для оцінювання очікуваних кредитних збитків;
  - (б) кількісна та якісна інформація, що дає користувачам фінансової звітності змогу оцінювати наведені у фінансовій звітності суми, що виникають із очікуваних кредитних збитків, включаючи зміни у величині очікуваних кредитних збитків і причини виникнення цих змін; і
  - (в) інформація про вразливість до кредитного ризику суб'єкта господарювання (тобто кредитний ризик, притаманний фінансовим активам та зобов'язанням із надання кредиту суб'єкта господарювання), у тому числі, про значні концентрації кредитного ризику.
- 35В Суб'єктові господарювання не потрібно дублювати інформацію, яка вже наведена в іншому місці, за умови включення цієї інформації до фінансової звітності шляхом посилання на інші звіти на зразок коментарів управлінського персоналу або звіту про управління ризиками, що є доступним для користувачів фінансової звітності на тих самих умовах, що й фінансова звітність, і в той самий час. Без інформації, включеної шляхом посилання, фінансова звітність є неповною.
- 35Г Для досягнення цілей, вказаних в пункті 35Б, суб'єкт господарювання (якщо не встановлено інших вимог) розглядає ступінь деталізації інформації, що розкривається, значущість різних аспектів щодо вимог до розкриття інформації, відповідний рівень агрегації та дезагрегації, а також необхідність надання користувачам фінансової звітності додаткових пояснень для оцінювання розкритої кількісної інформації.
- 35Г Якщо інформації, розкритої відповідно до пунктів 35Д–35Й, недостатньо для досягнення цілей пункту 35Б, то суб'єкт господарювання розкриває додаткову інформацію, необхідну для досягнення зазначених цілей.

Практики управління кредитним ризиком

- 35Д Суб'єкт господарювання пояснює свої практики управління кредитним ризиком і їх відношення до визнання та оцінки очікуваних кредитних збитків. Для досягнення цієї мети суб'єкт господарювання розкриває інформацію, що дає можливість користувачам фінансової звітності зрозуміти та оцінити:
- (а) спосіб визначення суб'єктом господарювання того, чи зазнав кредитний ризик за фінансовими інструментами значного зростання з моменту первісного визнання, в тому числі відомостей про те, чи, та як саме:

- (і) фінансові інструменти вважаються такими, що мають низький кредитний ризик, відповідно до пункту 5.5.10 МСФЗ 9, включаючи класи фінансових інструментів, до яких це застосовується; і
  - (іі) припущення, передбачене пунктом 5.5.11 МСФЗ 9, про наявність значного зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання при простроченні фінансових активів більш ніж на 30 днів було спростовано;
  - (б) визначення невиконання зобов'язань (дефолту), що використовуються суб'єктом господарювання, із зазначенням причин вибору таких визначень;
  - (в) спосіб групування інструментів, якщо оцінку очікуваних кредитних збитків було здійснено на груповій основі;
  - (г) як суб'єкт господарювання визначив, що фінансові активи є кредитно-знеціненими фінансовими активами;
  - (ґ) політику суб'єкта господарювання щодо списання, включаючи показники, що вказують на відсутність обґрунтованих очікувань відшкодування, та інформацію про політику щодо фінансових активів, які після свого списання залишаються предметом примусових заходів; і
  - (д) порядок застосування встановлених пунктом 5.5.12 МСФЗ 9 вимог до модифікації договірних грошових потоків за фінансовими активами, зокрема, про те, яким чином суб'єкт господарювання:
    - (і) визначає, чи кредитний ризик за фінансовим активом, який було модифіковано при оцінці резерву під збитки за очікуваними кредитними збитками за весь строк дії, поліпшився настільки, що резерв під збитки знову оцінюється в розмірі 12-місячних очікуваних кредитних збитків відповідно до пункту 5.5.5 МСФЗ 9; і
    - (іі) здійснює моніторинг, наскільки резерв під збитки за фінансовими активами, що відповідає критеріям пункту (і), згодом переоцінюється за очікуваними кредитними збитками за весь строк дії фінансового інструменту відповідно до пункту 5.5.3 МСФЗ 9.
- 35Е Суб'єкт господарювання пояснює вхідні дані, припущення й методології оцінки, використані для застосування вимог Розділу 5.5 МСФЗ 9. Із цією метою суб'єкт господарювання розкриває таку інформацію:
- (а) основу для вхідних даних та припущень і методології оцінки, що використовувались:
    - (і) для визначення 12-місячних очікуваних кредитних збитків і очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту;
    - (іі) для визначення того, чи зазнав кредитний ризик за фінансовими інструментами значного зростання з моменту первісного визнання; і
    - (ііі) для визначення того, чи є фінансовий актив кредитно-знеціненим фінансовим активом.
  - (б) порядок урахування прогнозованої інформації при визначенні очікуваних кредитних збитків, включаючи використання макроекономічної інформації; і
  - (в) зміни в методології оцінки або значних припущеннях, зроблених протягом звітного періоду, а також причини цих змін.

Кількісна та якісна інформація про суми, обумовлені очікуваними кредитним збитками

- 35Є Для пояснення змін у резерві під збитки та причин цих змін суб'єкт господарювання надає узгодження залишку резерву під збитки на початок періоду до залишку на кінець періоду в розрізі класів фінансових інструментів у формі таблиці з виокремленням змін, що відбулись протягом періоду для:
- (а) резерву під збитки, що оцінюється в розмірі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам;
  - (б) резерву під збитки, що оцінюється в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії за:
    - (і) фінансовими інструментами, за якими кредитний ризик зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, але які не є кредитно-знеціненими фінансовими активами;
    - (іі) фінансовими активами, що є кредитно-знеціненими на звітну дату (але не є придбаними або створеними кредитно-знеціненими активами); і

- (iii) торгівельною дебіторською заборгованістю, договірними активами або дебіторською заборгованістю за орендою, для яких величини резервів під збитки оцінюються відповідно до пункту 5.5.15 МСФЗ 9;
- (в) фінансових активів, що є придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами. Окрім узгодження суб'єктові господарювання слід розкрити загальну суму недисконтованих очікуваних кредитних збитків при первісному визнанні за фінансовими активами, що були первісно визнані протягом звітного періоду.
- 35Ж Для надання користувачам фінансової звітності змоги розуміти зміни резерву під збитки, розкритого згідно з пунктом 35Є, суб'єкт господарювання надає роз'яснення щодо того, яким чином значні зміни валової балансової вартості фінансових інструментів протягом періоду вплинули на зміни резерву під збитки. Ця інформація подається окремо для фінансових інструментів, що представляють резерв під збитки згідно з переліком, поданим у пункті 35Є (а)–(в), й має містити доречну якісну та кількісну інформацію. До прикладів змін у валовій балансовій вартості фінансових інструментів, що вплинули на зміни резерву під збитки, можна віднести:
- (а) внаслідок створення або придбання фінансових інструментів протягом звітного періоду;
- (б) модифікація договірних грошових потоків за фінансовими активами, що не призводить до припинення визнання таких фінансових активів відповідно до МСФЗ 9;
- (в) внаслідок припинення визнання фінансових інструментів (включаючи ті, які було списано) протягом звітного періоду; і
- (г) зміни, пов'язані з тим, чи резерв під збитки оцінюється в сумі 12-місячних очікуваних кредитних збитків, чи очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту.
- 35З Для надання користувачам фінансової звітності змоги зрозуміти характер і вплив модифікацій договірних грошових потоків за фінансовими активами, що не призвели до припинення визнання, і вплив таких модифікацій на оцінку очікуваних кредитних збитків суб'єкт господарювання розкриває:
- (а) амортизовану собівартість до модифікації та чистий прибуток або збиток від модифікації, визнаний за фінансовими активами, за якими договірні грошові потоки зазнали модифікації протягом звітного періоду за умови оцінки резерву під збитки в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту; і
- (б) валову балансову вартість на кінець звітного періоду фінансових активів, які зазнали модифікації з моменту первісного визнання в той час, коли резерв під збитки оцінювалася в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту, і для яких величина резерву під збитки змінюється протягом звітного періоду до розміру, який відповідає очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців.
- 35И Для надання користувачам фінансової звітності змоги зрозуміти вплив застави та інших засобів покращення кредитної якості на суми, обумовлені очікуваними кредитними збитками, суб'єкт господарювання розкриває в розрізі класів фінансових інструментів:
- (а) величину, що якнайкраще представляє його максимальну вразливість до кредитного ризику на кінець звітного періоду, без урахування будь-якої утримуваної застави або інших засобів покращення кредитної якості (наприклад, угод про взаємну компенсацію зобов'язань, які не відповідають критеріям для заліку взаємних вимог відповідно до МСБО 32);
- (б) текстовий опис застави, утримуваної як забезпечення, та інших засобів покращення кредитної якості, включаючи:
- (i) опис природи та якості утримуваної застави;
- (ii) пояснення будь-яких значних змін якості такої застави або засобів покращення кредитної якості внаслідок погіршення або змін у політиках суб'єкта господарювання щодо застави протягом звітного періоду; і
- (iii) інформацію про фінансові інструменти, для яких суб'єкт господарювання не визнав резерву під збитки у зв'язку з заставою;
- (в) кількісну інформацію про заставу, утримувану як забезпечення, та інші засоби покращення кредитної якості (наприклад, кількісне визначення того, наскільки застava та інші засоби покращення кредитної якості зменшують кредитний ризик) для фінансових активів, які на звітну дату є кредитно-знеціненими.
- 35І Суб'єкт господарювання розкриває договірну суму, не погашену за фінансовими активами, які були списані протягом звітного періоду, але залишаються предметом примусових заходів.

Вразливість до кредитного ризику

- 35І Для надання користувачам фінансової звітності змоги оцінити вразливість до кредитного ризику суб'єкта господарювання та зрозуміти його значні концентрації кредитного ризику суб'єкт господарювання розкриває (в розрізі *рівнів рейтингу кредитного ризику*) валову балансову вартість фінансових активів і вразливість до кредитного ризику за кредитними зобов'язаннями та договорами фінансових гарантій. Ця інформація подається окремо щодо фінансових інструментів:
- (а) для яких резерв під збитки оцінюється в розмірі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам;
  - (б) для яких резерв під збитки оцінюється в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансових інструментів, і які є:
    - (і) фінансовими інструментами, за якими кредитний ризик зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, але які не є кредитно-знеціненими фінансовими активами;
    - (іі) фінансовими активами, що є кредитно-знеціненими на звітну дату (але не є придбаними або створеними кредитно-знеціненими активами); і
    - (ііі) торговельною дебіторською заборгованістю, договірними активами або дебіторською заборгованістю за орендою, для яких резерв під збитки оцінюється відповідно до пункту 5.5.15 МСФЗ 9;
  - (в) які є придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами.
- 35Й Щодо торговельної дебіторської заборгованості, договірних активів і дебіторської заборгованості за орендою, до яких суб'єкт господарювання застосовує пункт 5.5.15 МСФЗ 9, надана відповідно до пункту 35І інформація може ґрунтуватись на матриці забезпечення (див. пункт Б5.5.35 МСФЗ 9).
- 36 Щодо всіх фінансових інструментів, що належать до сфери застосування цього МСФЗ, але до яких не застосовуються вимоги МСФЗ 9 щодо зменшення корисності, суб'єкт господарювання розкриває в розрізі класів фінансових інструментів:
- (а) суму, що якнайкраще представляє його максимальну вразливість до кредитного ризику на кінець звітного періоду, без урахування будь-якої утримуваної застави або інших засобів покращення кредитної якості (наприклад, угод про взаємозалік, які не відповідають вимогам заліку взаємних вимог відповідно до МСБО 32); це розкриття не є обов'язковим для тих фінансових інструментів, чия балансова вартість якнайкраще відображає максимальну вразливість до кредитного ризику;
  - (б) опис застави, утримуваної як забезпечення та інших засобів покращення кредитної якості, та їхнього фінансового впливу (наприклад, кількісне визначення того, наскільки застava та інші засоби покращення кредитної якості зменшують кредитний ризик) стосовно суми, що найкраще відображає максимальну вразливість до кредитного ризику (або розкриття згідно з пунктом (а), або представлену балансовою вартістю фінансового інструмента);
  - (в) [вилучено]
  - (г) [вилучено]
- 37 [Вилучено]

Застava та інші отримані покращення кредитної якості

- 38 Коли суб'єкт господарювання отримує фінансові або нефінансові активи протягом періоду, приймаючи у володіння заставу, яку він утримує як забезпечення, або вимагаючи інших покращень кредитної якості (наприклад, гарантій), і такі активи відповідають критеріям визнання, наведеним в інших МСФЗ, то суб'єкт господарювання розкриває для таких активів, утримуваних на звітну дату, таку інформацію:
- (а) характер і балансову вартість таких активів;
  - (б) у випадку, коли активи не конвертуються вільно у грошові кошти, – свої політики щодо вибуття таких активів або використання у своїх операціях.

Ризик ліквідності

- 39 Суб'єкт господарювання розкриває:

- (а) аналіз строків погашення непохідних фінансових зобов'язань (в тому числі випущених договорів фінансової гарантії), що показує строки погашення, що залишилися за контрактами.
- (б) аналіз строків погашення похідних фінансових зобов'язань. Аналіз строків погашення включає строки погашення, що залишилися за контрактами, для тих похідних фінансових зобов'язань, для яких строки погашення за контрактами є суттєвими для розуміння часу грошових потоків (див. пункт Б11Б);
- (в) опис того, як він здійснює управління ризиком ліквідності, притаманним в (а) і (б).

Ринковий ризик

Аналіз чутливості

- 40 Окрім випадків, коли суб'єкт господарювання додержується пункту 41, він розкриває:
- (а) аналіз чутливості для кожного типу ринкового ризику, до яких суб'єкт господарювання є вразливим на кінець звітного періоду, показуючи, як зміни у відповідній змінній ризику, що були обґрунтовано можливими на цю дату, впливатимуть на прибуток або збиток та власний капітал;
  - (б) методи та припущення, використані при підготовці аналізу чутливості; та
  - (в) зміни у порівнянні з попереднім періодом у використаних методах та припущеннях і причини таких змін.
- 41 Якщо суб'єкт господарювання складає аналіз чутливості (наприклад, із застосуванням методу Value-at-Risk (VaR)), який відображає взаємозалежність між змінними ризику (наприклад, ставки відсотків та валютні курси), та використовує його для управління фінансовими ризиками, то він може використовувати цей аналіз чутливості замість аналізу, зазначеного у пункті 40. Суб'єкт господарювання також розкриває:
- (а) пояснення методу, використаного при підготовці такого аналізу чутливості, та основних параметрів і припущень, що лежать в основі наданих даних; та
  - (б) пояснення мети використаного методу та обмежень, наслідком яких може бути, що інформація не повністю відображає справедливу вартість відповідних активів та зобов'язань.

Інші розкриття інформації про ринковий ризик

- 42 Коли аналізи чутливості, інформація про які розкрита відповідно до пункту 40 або 41, є нерепрезентативними для ризику, притаманного фінансовому інструменту, (наприклад, оскільки вразливість до ризику на кінець року не відображає вразливість до ризику протягом року) то суб'єкт господарювання розкриває цей факт та причину, чому він вважає, що аналізи чутливості є нерепрезентативними.

Передавання фінансових активів

- 42А Вимоги до розкриття інформації, викладені в пунктах 42Б–42Є стосовно передавання фінансових активів, доповнюють інші вимоги щодо розкриття інформації у цьому МСФЗ. Суб'єкт господарювання подає розкриття інформації, що вимагається пунктами 42Б–42Є, в одній примітці до своєї фінансової звітності. Суб'єкт господарювання повинен надати необхідне розкриття інформації по усіх переданих фінансових активах, визнання яких не припинено, і для будь-якої подальшої участі у переданому активі, що існує на звітну дату, незалежно від того, коли відбулася відповідна операція передавання. Для цілей застосування до розкриття інформації вимог у цих пунктах суб'єкт господарювання передає весь або частину фінансового активу (переданий фінансовий актив), тоді і лише тоді, коли він або:
- (а) передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу; або
  - (б) залишає за собою договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу, але бере на себе договірне зобов'язання виплачувати грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою.
- 42Б Суб'єкт господарювання розкриває інформацію, яка надає можливість користувачам його фінансової звітності:

- (а) зрозуміти взаємозв'язок між переданими фінансовими активами, визнання яких припинено не повністю, та відповідними зобов'язаннями; та
  - (б) оцінити характер подальшої участі суб'єкта господарювання у фінансових активах, визнання яких припинено, та пов'язані з цим ризики.
- 42В У цілях застосування вимог пунктів 42Г–42Є щодо розкриття інформації суб'єкт господарювання має подальшу участь у переданому фінансовому активі, якщо в рамках передання суб'єкт господарювання зберігає за собою будь-які договірні права або обов'язки, притаманні переданому фінансовому активу, або одержує будь-які договірні права або обов'язки, пов'язані з переданим фінансовим активом. У цілях застосування вимог пунктів 42Г–42Є щодо розкриття інформації подальшою участю не вважаються:
- (а) звичайні запевнення та гарантії, пов'язані з незаконним передаванням та концепціями обґрунтованості, доброї волі та справедливих відносин, що можуть анулювати передавання внаслідок правової дії;
  - (б) форварди, опціони та інші контракти на зворотнє придбання фінансового активу, для якого договірні ціна (або ціна виконання) є справедливою вартістю переданого фінансового активу; або
  - (в) угода, за якою суб'єкт господарювання зберігає за собою договірні права на отримання грошових потоків від фінансового активу, але бере на себе договірне зобов'язання сплачувати грошові потоки одному або кільком суб'єктам господарювання, за умови виконання умов пункту 3.2.5(а) – (в) МСФЗ 9.

Передані фінансові активи, визнання яких припинено не повністю

- 42Г Суб'єкт господарювання міг передати фінансові активи в такий спосіб, що передані фінансові активи частково або повністю не відповідають критеріям для припинення визнання. Для досягнення цілей, визначених у пункті 42Б(а), суб'єкт господарювання розкриває на кожному звітну дату для кожного класу переданих фінансових активів, визнання яких припинено не повністю:
- (а) характер переданих активів.
  - (б) характер ризиків і винагород від володіння, до яких суб'єкт господарювання є вразливим;
  - (в) опис характеру взаємозв'язку між переданими активами та відповідними зобов'язаннями, у тому числі обмежень, пов'язаних з передаванням, стосовно використання суб'єктом господарювання, щодо подає звітність, переданих активів.
  - (г) таблицю, у якій зазначено справедливую вартість переданих активів, справедливую вартість відповідних зобов'язань та чисту позицію (різницю між справедливою вартістю переданих активів та відповідних зобов'язань), якщо контрагент (контрагенти) за відповідними зобов'язаннями має (мають) право регресу лише на передані активи.
  - (г) балансову вартість переданих активів та відповідних зобов'язань, якщо суб'єкт господарювання продовжує визнавати всі передані активи.
  - (д) загальну балансову вартість первісних активів до передання, балансову вартість активів, які суб'єкт господарювання продовжує визнавати і балансову вартість пов'язаних зобов'язань, якщо суб'єкт господарювання продовжує визнавати активи в обсязі своєї подальшої участі (див. пункти 3.2.6(в)(іі) і 3.2.16 МСФЗ 9).

Передані фінансові активи, визнання яких припинено повністю

- 42Г Для досягнення цілей, визначених у пункті 42Б(б), якщо суб'єкт господарювання припиняє визнання переданих фінансових активів у цілому (див. пункт 3.2.6(а) і (в)(і) МСФЗ 9), але має подальшу участь у них, то суб'єкт господарювання розкриває, як мінімум, для кожного типу подальшої участі на кожному звітну дату:
- (а) балансову вартість активів і зобов'язань, що визнані у звіті про фінансовий стан суб'єкта господарювання, та представляють подальшу участь суб'єкта господарювання у фінансових активах, визнання яких припинено, а також рядках, у яких відображена балансова вартість таких активів і зобов'язань;
  - (б) справедливую вартість активів і зобов'язань, що представляють подальшу участь суб'єкта господарювання у фінансових активах, визнання яких припинено;

- (в) суму, що найкраще відображає максимальну вразливість до ризику збитку від подальшої участі суб'єкта господарювання у фінансових активах, визнання яких припинено, та інформацію, яка показує, як визначено максимальну вразливість до ризику збитку;
  - (г) недисконтовані грошові потоки, що будуть або можуть бути необхідні для викупу фінансових активів, визнання яких припинено, (наприклад, ціна виконання в угоді про опціон) або інші суми до сплати особі, якій передаються фінансові активи, стосовно переданих активів. Якщо сума сплаченого грошового потоку є змінною, то сума, що розкривається, має базуватися на умовах, що існують на кожну звітну дату;
  - (г) аналіз строків погашення недисконтованих грошових потоків, що будуть або можуть бути необхідні для викупу фінансових активів, визнання яких припинено, або інших сум, до сплати особі, якій передаються фінансові активи, стосовно переданих активів, із зазначенням контрактних строків погашення, що залишилися, щодо подальшої участі суб'єкта господарювання;
  - (д) якісну інформацію, що пояснює та доповнює розкриття кількісної інформації, що вимагається в (а)–(г).
- 42Д Суб'єкт господарювання може узагальнити інформацію, яку вимагає пункт 42Г стосовно певного активу, якщо суб'єкт господарювання має більше ніж один тип подальшої участі у такому фінансовому активі, визнання якого припинено, і надати її у звітності як один тип подальшої участі.
- 42Е Крім цього, суб'єкт господарювання розкриває для кожного типу подальшої участі:
- (а) прибуток або збиток, визнаний на дату передавання активів;
  - (б) дохід або витрати визнані, у звітний період і кумулятивно, від подальшої участі суб'єкта господарювання у фінансових активах, визнання яких припинено (наприклад, зміни у справедливій вартості похідних інструментів);
  - (в) якщо загальна сума надходжень від передавання (що відповідає вимогам щодо припинення визнання) у звітному періоді не розподілена рівномірно упродовж звітного періоду (наприклад, якщо суттєва частина загального обсягу діяльності з передавання відбувається у кінцеві дні звітного періоду):
    - (і) коли найбільша діяльність з передавання відбувалася упродовж такого звітного періоду (наприклад, останні п'ять днів до кінця звітного періоду),
    - (іі) сума (тобто відповідні прибутки та збитки) визнана внаслідок діяльності з передавання у цій частині звітного періоду; та
    - (ііі) загальна сума надходжень, отриманих унаслідок діяльності з передавання у цій частині звітного періоду.
- Суб'єкт господарювання надає цю інформацію для кожного періоду, для якого подається звіт про сукупний дохід.

Додаткова інформація

- 42Є Суб'єкт господарювання розкриває будь-яку додаткову інформацію, яку він вважає необхідною для досягнення цілей розкриття інформації, викладених у пункті 42Б.

Перше застосування МСФЗ 9

- 42Ж У звітному періоді, який включає в себе дату першого застосування МСФЗ 9, суб'єкт господарювання розкриває таку інформацію за кожним класом фінансових активів і фінансових зобов'язань станом на дату першого застосування:
- (а) первісну категорію оцінки та балансову вартість, визначені згідно з МСБО 39 або згідно з попередньою редакцією МСФЗ 9 (якщо обраний суб'єктом господарювання підхід до застосування МСФЗ 9 передбачає більше ніж одну дату першого застосування різних вимог);
  - (б) нову категорію оцінки та балансову вартість, визначені згідно з МСФЗ 9;
  - (в) суму будь-яких фінансових активів і фінансових зобов'язань у звіті про фінансовий стан, які попередньо були визначені такими, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, але більше не мають такого визначення, із розрізненням між тими, щодо яких МСФЗ 9 встановлює для суб'єкта обов'язковість перекласифікації, та тими, щодо

яких суб'єкт господарювання прийняв рішення про перекласифікацію на дату першого застосування.

Відповідно до пункту 7.2.2 МСФЗ 9 й залежно від обраного суб'єктом господарювання підходу до застосування МСФЗ 9, перехідний період може передбачати одну або кілька дат першого застосування. У зв'язку з цим цей пункт може призвести до необхідності розкриття інформації щодо кількох дат першого застосування. Суб'єкт господарювання подає зазначені розкриття кількісної інформації у формі таблиці, якщо застосування іншого формату не є доречнішим.

423 У звітному періоді, який включає в себе дату першого застосування МСФЗ 9, суб'єкт господарювання розкриває якісну інформацію, що дозволяє користувачам зрозуміти:

- (а) як він застосовував вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації до тих фінансових активів, класифікація яких зазнала зміни внаслідок застосування МСФЗ 9;
- (б) причини для здійснення чи скасування будь-якого призначення фінансових активів або фінансових зобов'язань такими, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату першого застосування.

Відповідно до пункту 7.2.2 МСФЗ 9 й залежно від обраного суб'єктом господарювання підходу до застосування МСФЗ 9, перехідний період може передбачати одну або кілька дат першого застосування. У зв'язку з цим цей пункт може призвести до необхідності розкриття інформації щодо кількох дат першого застосування.

42И У звітному періоді, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки фінансових активів (тобто якщо суб'єкт господарювання здійснює перехід із МСБО 39 на МСФЗ 9 для фінансових активів), він подає інформацію, передбачену пунктами 42I–42K цього МСФЗ, згідно з вимогами пункту 7.2.15 МСФЗ 9.

42I Якщо того вимагає пункт 42И, суб'єкт господарювання розкриває зміни в класифікації фінансових активів і фінансових зобов'язань на дату першого застосування МСФЗ 9 із виокремленням:

- (а) змін у балансовій вартості на підставі категорій її оцінки згідно з МСБО 39 (тобто не внаслідок змін в оцінці, пов'язаних з переходом на МСФЗ 9); і
- (б) змін у балансовій вартості внаслідок змін в оцінці, пов'язаних з переходом на МСФЗ 9.

Розкриття інформації, передбаченої цим пунктом, після річного звітнього періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки до фінансових активів, може не здійснюватись.

42Ī Якщо того вимагає пункт 42И, суб'єкт господарювання розкриває зазначену нижче інформацію щодо фінансових активів і фінансових зобов'язань, які було перекласифіковано як такі, що оцінюються за амортизованою собівартістю, і, у випадку фінансових активів, перекласифіковано з таких, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, в такі, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, внаслідок переходу на МСФЗ 9:

- (а) справедливу вартість фінансових активів або фінансових зобов'язань на кінець звітнього періоду; і
- (б) прибуток або збиток від зміни справедливої вартості, який було б визнано в прибутку або збитку чи в іншому сукупному доході протягом звітнього періоду, якби фінансові активи або фінансові зобов'язання не було перекласифіковано.

Розкриття інформації, передбаченої цим пунктом, після річного звітнього періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки до фінансових активів, може не здійснюватись.

42Й Якщо того вимагає пункт 42И, суб'єкт господарювання розкриває зазначену нижче інформацію щодо фінансових активів і фінансових зобов'язань, які було перекласифіковано з таких, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, внаслідок переходу на МСФЗ 9:

- (а) ефективну ставку відсотка, визначену на дату першого застосування; та
- (б) визнаний процентний дохід або процентні витрати.

Якщо суб'єкт господарювання розглядає справедливу вартість фінансового активу або фінансового зобов'язання як нову валову балансову вартість на дату першого застосування (див. пункт 7.2.11 МСФЗ 9), інформація, передбачена цим пунктом, розкривається за кожний звітний період до припинення визнання. В іншому випадку, розкриття інформації, передбаченої цим пунктом, після річного звітнього періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки до фінансових активів може не здійснюватись.

- 42К Якщо суб'єкт господарювання подає інформацію, розкриття якої передбачене пунктами 42И–42Й, то таке розкриття і розкриття, передбачене пунктом 25 цього МСФЗ, мають уможлилювати узгодження між:
- (а) категоріями оцінки, поданими згідно з МСБО 39 та МСФЗ 9; і
  - (б) класами фінансових інструментів
- на дату першого застосування.
- 42Л На дату першого застосування розділу 5.5 МСФЗ 9 суб'єкт господарювання зобов'язаний розкрити інформацію, що уможливила б узгодження резервів під зменшення корисності на кінець періоду відповідно до МСБО 39, і забезпечень згідно з МСБО 37 із резервами під збитки на початок періоду, визначеними відповідно до МСФЗ 9. Для фінансових активів така інформація розкривається за відповідними категоріями оцінки фінансових активів відповідно до МСБО 39 та МСФЗ 9, і передбачає окреме зазначення впливу змін у категорії оцінки на резерв під збитки на таку дату.
- 42М У звітному періоді, який включає в себе дату першого застосування МСФЗ 9, суб'єкт господарювання не зобов'язаний розкривати суми статей, які підлягали б поданню у звітності згідно з вимогами щодо класифікації та оцінки (включаючи вимоги розділів 5.4 і 5.5 МСФЗ 9 щодо оцінки фінансових активів за амортизованою собівартістю та зменшення корисності), установлені:
- (а) МСФЗ 9 для попередніх періодів; і
  - (б) МСБО 39 для поточного періоду.
- 42Н Згідно з пунктом 7.2.4 МСФЗ 9, якщо на дату першого застосування МСФЗ суб'єктові господарювання неможливо (згідно з визначенням МСБО 8) оцінити модифіковану вартість елемента часової вартості грошей за пунктами Б4.1.9Б–Б4.1.9Г МСФЗ 9 на підставі фактів і обставин, наявних на момент первісного визнання фінансового активу, то суб'єкт господарювання оцінює договірні характеристики грошових потоків за таким фінансовим активом на підставі фактів і обставин, наявних на момент первісного визнання фінансового активу, без урахування вимог щодо модифікації елемента часової вартості грошей, установлених пунктами Б4.1.9Б–Б4.1.9Г МСФЗ 9. Суб'єкт господарювання розкриває балансову вартість на звітну дату тих фінансових активів, за якими характеристики договірних грошових потоків було оцінено на підставі фактів і обставин, що існували на момент первісного визнання фінансового активу, без урахування вимог щодо модифікації елемента часової вартості грошей, установлених пунктами Б4.1.9Б–Б4.1.9Г МСФЗ 9, до припинення визнання таких фінансових активів.
- 42О Згідно з пунктом 7.2.5 МСФЗ 9, якщо в дату першого застосування суб'єктові господарювання неможливо (згідно з визначенням МСБО 8) оцінити, чи була справедлива вартість характеристики дострокового погашення незначною згідно з пунктом Б4.1.12(в) МСФЗ 9, на підставі фактів і обставин, наявних на момент первісного визнання фінансового активу, то суб'єкт господарювання оцінює договірні характеристики грошових потоків за таким фінансовим активом на підставі фактів і обставин, наявних на момент первісного визнання фінансового активу, без урахування винятку, передбаченого для характеристик дострокового погашення в пункті Б4.1.12 МСФЗ 9. Суб'єкт господарювання розкриває балансову вартість на звітну дату тих фінансових активів, за якими характеристики договірних грошових потоків було оцінено на підставі фактів і обставин, що існували на момент первісного визнання фінансового активу, без урахування винятку, передбаченого для характеристик дострокового погашення в пункті Б4.1.12 МСФЗ 9, до припинення визнання таких фінансових активів.

Дата набрання чинності та перехід

- 43 Суб'єкт господарювання застосовує цей МСФЗ для річних періодів, що починаються 1 січня 2007 р. або пізніше. Застосування до цієї дати заохочується. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цей МСФЗ до періоду раніше цієї дати, він повинен розкривати цей факт.
- 44 Якщо суб'єкт господарювання застосовує цей МСФЗ для річних періодів, що починаються до 1 січня 2006 р., йому не потрібно подавати порівняльну інформацію щодо розкриття інформації, яку вимагають пункти 31–42, про характер та величину ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів.
- 44А МСБО 1 (переглянутий в 2007 р.) змінив терміни, що вживаються в МСФЗ. Крім того, він змінив пункти 20, 21, 23 (в) та (г), 27(в) та Б5 Додатка Б. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни для річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує МСБО 1 (переглянутий в 2007 р.) до періоду раніше цієї дати, зміни застосовуються до цього більш раннього періоду.

- 44Б МСФЗ 3 (переглянутий в 2008 р.) вилучив пункт 3(в). Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну для річних періодів, що починаються 1 липня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 3 (переглянутий в 2008 р.) до періоду, раніше цієї дати, зміна також застосовується до цього більш раннього періоду. Проте зміни не застосовуються до умовної компенсації, що виникає внаслідок об'єднання бізнесу, для якого дата придбання передувала застосуванню МСФЗ 3 (переглянутого у 2008 р.). Натомість суб'єкт господарювання обліковує таку компенсацію відповідно до пунктів 65А–65Г МСФЗ 3 (зміненого у 2010 р.).
- 44В Суб'єкт господарювання застосовує зміну в пункті 3 до річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує *“Фінансові інструменти з правом дострокового погашення та зобов'язання, що виникають при ліквідації”* (Зміни до МСБО 32 та МСБО 1), видані в лютому 2008 р., до періоду раніше цієї дати, зміна в пункті 3 застосовується до цього більш раннього періоду.
- 44Г Пункт 3(а) змінено внаслідок видання *“Удосконалень до МСФЗ”* у травні 2008 р. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Застосування до цієї дати дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до більш раннього періоду, він розкриває цей факт та застосовує до цього періоду зміни до пункту 1 МСБО 28, пункту 1 МСБО 31 та пункту 4 МСБО 32, опубліковані в травні 2008 р. Суб'єктові господарювання дозволяється застосовувати зміну перспективно.
- 44Г [Вилучено]
- 44Д [Вилучено]
- 44Е Документ *“Удосконалення розкриття інформації про фінансові інструменти”* (Зміни до МСФЗ 7), опублікований в березні 2009 р., змінив пункти 27, 39 та Б11 та додав пункти 27А, 27Б, Б10А та Б11А–Б11Д. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни для річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Суб'єктові господарювання не потрібно надавати розкриття інформації, що вимагається зазначеними змінами, для:
- (а) будь-якого річного чи проміжного періоду, включаючи будь-який звіт про фінансовий стан, поданий з річним порівняльним періодом, що закінчується до 31 грудня 2009 р., або
  - (б) будь-якого звіту про фінансовий стан на початок найбільш раннього порівняльного періоду на дату до 31 грудня 2009 р.;
- Застосування раніше вказаної дати дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує ці зміни до більш раннього періоду, він розкриває цей факт.¹
- 44Є–44З [Вилучено]
- 44И Пункт 44Б було змінено виданим у травні 2010 р. документом *“Удосконалення МСФЗ”*. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну для річних періодів, що починаються 1 липня 2010 р. або пізніше. Застосування до цієї дати дозволяється.
- 44І Виданий у травні 2010 р. документ *“Удосконалення МСФЗ”* додав пункт 32А та змінив пункти 34 та 36–38. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни для річних періодів, які починаються 1 січня 2011 р. або пізніше. Застосування до цієї дати дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує зміни до більш раннього періоду, він розкриває цей факт.
- 44Ї Документ *“Передавання фінансових активів: розкриття інформації”* (Зміни до МСФЗ 7), виданий у жовтні 2010 р., вилучив пункт 13 і додав пункти 42А–42Є та Б29–Б39. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни для річних періодів, які починаються 1 липня 2011 р. або пізніше. Застосування до цієї дати дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує ці зміни з більш ранньої дати, він розкриває цей факт. Суб'єктові господарювання не потрібно надавати розкриття інформації, що їх вимагають ці зміни, для будь-якого поданого періоду, що починається до дати першого застосування цих змін.
- 44Й [Вилучено]
- 44К МСФЗ 10 та МСФЗ 11 *“Спільна діяльність”*, видані у травні 2011 р., змінили пункт 3. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну, коли він застосовує МСФЗ 10 та МСФЗ 11.
- 44Л МСФЗ 13, виданий у травні 2011 р., змінив пункти 3, 28 та 29 і Додаток А та вилучив пункти 27–27Б. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни, коли він застосовує МСФЗ 13.

¹ Пункт 44Е був змінений унаслідок видання в січні 2010 р. документу *“Обмежені звільнення від розкриття порівняльної інформації відповідно до МСФЗ 7 для суб'єктів господарювання, які вперше застосовують МСФЗ”* (Зміни до МСФЗ 1). Рада змінила пункт 44Е з метою роз'яснити свої висновки та очікуваний перехід до *“Удосконалення розкриття інформації про фінансові інструменти”* (Зміни до МСФЗ 7).

- 44М Документ *“Подання статей іншого сукупного доходу”* (Зміни до МСБО 1), виданий в червні 2011 р., змінив пункт 27Б. Суб’єкт господарювання застосовує цю зміну, коли він застосовує МСБО 1, змінений у червні 2011 р.
- 44Н Документ *“Залік взаємних вимог фінансових активів та фінансових зобов’язань: розкриття інформації”* (Зміни до МСФЗ 7), виданий у грудні 2011 р., додав пункти 13А-13Д та В40-В53. Суб’єкт господарювання застосовує ці зміни до річних періодів, що починаються 1 січня 2013 р. або пізніше. Суб’єкт господарювання надає розкриття інформації, які вимагаються цими змінами, ретроспективно.
- 44О-44Т [Вилучено]
- 44У Документ *“Інвестиційні суб’єкти господарювання”* (Зміни до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 27), виданий у жовтні 2012 р., змінив пункт 3. Суб’єкт господарювання застосовує цю зміну до річних періодів, які починаються 1 січня 2014 р. або пізніше. Застосування документа *“Інвестиційні суб’єкти господарювання”* до періодів, які починаються раніше вказаної дати, дозволяється. Якщо суб’єкт господарювання застосовує цю зміну раніше, то він одночасно застосовує й усі зміни, включені у документ *“Інвестиційні суб’єкти господарювання”*.
- 44Ф [Вилучено]
- 44Х МСФЗ 9 у редакції, випущеній у липні 2014 року, вніс зміни в пункти 2–5, 8–11, 14, 20, 28–30, 36, 42В–42Г, додаток А й пункти Б1, Б5, Б9, Б10, Б22 й Б27, видалив пункти 12, 12А, 16, 22–24, 37, 44Г, 44Д, 44Є–44З, 44Й, 44О–44Т, 44Ф, Б4 й додаток Г, а також додав пункти 5А, 10А, 11А, 11Б, 12Б–12Г, 16А, 20А, 21А–21Г, 22А–22В, 23А–23Д, 24А–24Е, 35А–35Й, 42Ж–42О, 44ХА і Б8А–Б8З. Суб’єкт господарювання застосовує зазначені зміни при застосуванні ним МСФЗ 9. Зазначені зміни можуть не застосовуватись до порівняльної інформації, наданої за періоди до дати першого застосування МСФЗ 9.
- 44ХА Відповідно до пункту 7.1.2 МСФЗ 9 вимоги, суб’єкт господарювання має право прийняти рішення щодо річних звітних періодів, що розпочались до 1 січня 2018 року, про дострокове застосування ним лише викладених у пунктах 5.7.1(в), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 і Б5.7.5–Б5.7.20 МСФЗ 9 вимог щодо подання прибутків та збитків за фінансовими зобов’язаннями, визначеними як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, без застосування інших вимог МСФЗ 9. Якщо суб’єкт господарювання прийме рішення про застосування лише вищезгаданих пунктів МСФЗ 9, він розкриває інформацію про цей факт і здійснює на постійній основі відповідне розкриття інформації, передбачених пунктами 10–11 цього МСФЗ (зі змінами, внесеними МСФЗ 9 (2010 р.)).
- 44АА Документ *“Щорічні удосконалення МСФЗ Цикл 2012–2014 рр.”*, виданий у вересні 2014 р., змінив пункти 44Н та Б30 і додав пункт Б30А. Суб’єкту господарювання слід застосовувати ці зміни ретроспективно відповідно до МСБО 8 *“Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”* у річних періодах, починаючи з 1 січня 2016 або після цієї дати, за винятком того, що суб’єкт господарювання не застосовує зміни до пунктів Б30 та Б30А для будь-якого звітного періоду, що починається до річного періоду, протягом якого суб’єкт господарювання вперше застосовує ці зміни. Застосування змін до параграфів 44Н, Б30 і Б30А до періодів, які починаються раніше вказаної дати, дозволяється. Якщо суб’єкт господарювання застосовує ці зміни до більш раннього періоду, то він розкриває цей факт.
- 44ББ Документ *“Ініціатива з розкриття інформації”* (Зміни до МСБО 1), виданий у грудні 2014 р., вніс зміни до пунктів 21 та Б5. Суб’єкт господарювання застосовує ці зміни для річних періодів, що починаються з 1 січня 2016 року або пізніше. Застосування до цієї дати дозволяється.
- 44ВВ МСФЗ 16 *“Оренда”*, виданий у січні 2016 р., вніс зміни до пунктів 29 та Б11Г. Суб’єкт господарювання застосовує ці зміни, коли він застосовує МСФЗ 16.
- 44ГГ МСФЗ 17, виданий у травні 2017 р., вніс зміни до пунктів 3, 8 та 29 та вилучив пункт 30. Суб’єкт господарювання застосовує ці зміни, коли він застосовує МСФЗ 17.
- 44ГТ Документ *“Реформа еталонної ставки відсотка”*, що вніс зміни до МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7, виданий у вересні 2019 р., додав пункти 24Є та 44ГД. Суб’єкт господарювання застосовує ці зміни, якщо він застосовує зміни до МСФЗ 9 чи МСБО 39.
- 44ГД У звітному періоді, в якому суб’єкт господарювання вперше застосовує документ *“Реформа еталонної ставки відсотка”*, виданий у вересні 2019 р., суб’єкту господарювання не потрібно подавати кількісну інформацію, що вимагається пунктом 28(д) МСБО 8 *“Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”*.

Вилучення МСБО 30

- 45   Цей МСФЗ замінює собою МСБО 30 *“Розкриття інформації у фінансовій звітності банків та подібних фінансових установ”*.

Додаток А

Визначення термінів

Цей додаток є невід'ємною складовою цього МСФЗ.

кредитний ризик (credit risk)	Ризик того, що одна сторона фінансового інструменту спричинить фінансові втрати для іншої сторони, не виконавши зобов'язання.
Рівні рейтингу кредитного ризику (credit risk rating grades)	Визначення рейтингів кредитного ризику здійснюється на основі ризику настання невиконання зобов'язань (дефолту) за фінансовим інструментом.
валютний ризик (currency risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.
процентний ризик (interest rate risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових ставок відсотка.
ризик ліквідності (liquidity risk)	Ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.
позики до сплати (loans payable)	Позики до сплати – це фінансові зобов'язання, інші ніж короткострокова торгівельна кредиторська заборгованість на стандартних кредитних умовах.
ринковий ризик (market risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, процентний ризик та інший ціновий ризик.
інший ціновий ризик (other price risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок процентного ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Наведені нижче терміни визначені в пункті 11 МСБО 32, в пункті 9 МСБО 39, Додатку А МСФЗ 9 або Додатку А МСФЗ 13, і використовуються в цьому МСФЗ у значеннях, визначених у МСБО 32, МСБО 39, МСФЗ 9 і МСФЗ 13.

- амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання (amortised cost of a financial asset or financial liability)
- договірні активи (contract assets)
- кредитно-знецінений фінансовий актив (credit-impaired financial asset)
- припинення визнання (derecognition)
- похідний інструмент (derivative)
- дивіденди (dividends)
- метод ефективного відсотка (effective interest method)
- інструмент власного капіталу (equity instrument)
- очікувані кредитні збитки (expected credit losses)
- справедлива вартість (fair value)
- фінансовий актив (financial asset)
- договір фінансової гарантії (financial guarantee contract)
- фінансовий інструмент (financial instrument)

МСФЗ 7

- фінансове зобов'язання (financial liability)
- фінансове зобов'язання, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток (financial liability at fair value through profit or loss)
- прогнозована операція (forecast transaction)
- валова балансова вартість (gross carrying amount)
- інструмент хеджування (hedging instrument)
- утримувані для торгівлі (held for trading)
- прибуток або збиток від зменшення корисності (impairment gain or loss)
- резерв під збитки (loss allowance)
- придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи (purchased or originated credit-impaired financial assets)
- дата перекласифікації (reclassification date)
- звичайне придбання або продаж (regular way purchase or sale).

Додаток Б Керівництво із застосування

Цей додаток є невід'ємною складовою цього МСФЗ.

Класи фінансових інструментів і рівень розкриття (пункт 6)

- Б1 Пункт 6 вимагає, щоб суб'єкт господарювання об'єднував фінансові інструменти в класи, які відповідають характеру розкритої інформації та враховують характеристики цих фінансових інструментів. Класи, наведені в пункті 6, визначаються суб'єктом господарювання, а тому відрізняються від категорій фінансових інструментів, установлених у МСФЗ 9 (які вказують, як оцінювати фінансові інструменти і де визнавати зміни справедливої вартості).
- Б2 Визначаючи класи фінансового інструмента, суб'єкт господарювання як мінімум:
- (а) розмежовує інструменти, оцінені за амортизованою собівартістю, та інструменти, оцінені за справедливою вартістю;
  - (б) розглядає як окремий клас або класи ті фінансові інструменти, на які не поширюється сфера застосування цього МСФЗ.
- Б3 Суб'єкт господарювання вирішує (з огляду на свої обставини), наскільки докладну інформацію йому надавати, щоб виконати вимоги цього МСФЗ, скільки уваги приділяти різним аспектам вимог та як узагальнювати інформацію, щоб відобразити загальну картину, не поєднуючи інформацію з різними характеристиками. Необхідно прагнути досягнення оптимального співвідношення між переобтяженням фінансової звітності надмірними деталями, які можуть не допомагати користувачам фінансової звітності, та втратою важливої інформації внаслідок надмірного узагальнення. Наприклад, суб'єктові господарювання не слід приховувати важливу інформацію, включаючи її поміж великої кількості незначних деталей. Аналогічно, суб'єктові господарювання не слід розкривати інформацію, яка є настільки агрегованою, що вона приховує важливі різниці між окремими операціями або пов'язаними з ними ризиками.
- Б4 [Вилучено]

Розкриття іншої інформації: облікові політики (пункт 21)

- Б5 Пункт 21 вимагає розкриття інформації про основу (або основи) оцінки, використану при складанні фінансової звітності, та про використані інші облікові політики, доречні для розуміння фінансової звітності. Стосовно фінансових інструментів, розкриття такої інформації може охоплювати:
- (а) для фінансових зобов'язань, визначених як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:
    - (і) характер фінансових зобов'язань, що їх суб'єкт господарювання визначив як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток;
    - (іі) критерії такого призначення цих фінансових зобов'язань при первісному визнанні; та
    - (ііі) як суб'єкт господарювання виконав умови, наведені в пункті 4.2.2 МСФЗ 9 для такого призначення.
  - (аа) для фінансових активів, визначених як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:
    - (і) характер фінансових активів, що їх суб'єкт господарювання визначив як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток; та
    - (іі) як суб'єкт господарювання виконав критерії, наведені в пункті 4.1.5 МСФЗ 9 для такого призначення.
  - (б) [вилучено]
  - (в) чи обліковується звичайне придбання або продаж фінансових активів за датою операції або за датою розрахунку (див. пункт 3.1.2 МСФЗ 9);
  - (г) [вилучено]
  - (г) як визначаються чисті прибутки або чисті збитки за кожною категорією фінансового інструмента (див. пункт 20(а)), наприклад, чи містять чисті прибутки або чисті збитки від

статей за справедливою вартістю через прибуток або збиток дохід від відсотків або дивідендів.

- (д) [вилучено]
- (е) [вилучено]

Пункт 122 МСБО 1 (переглянутий в 2007 р.) також вимагає від суб'єктів господарювання розкривати в основних принципах облікових політик або інших примітках інформацію про судження (не враховуючи тих, що пов'язані з оцінками), що їх використовував управлінський персонал у процесі застосування облікових політик суб'єкта господарювання і які мають найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансовій звітності.

Характер та величина ризиків, пов'язаних з фінансовими інструментами (пункти 31–42)

- Б6 Розкриття інформації, що його вимагають пункти 31–42, слід або наводити у фінансовій звітності, або включати шляхом перехресного посилання фінансової звітності на якийсь інший звіт, такий як коментарі управлінського персоналу або звіт з оцінки ризиків, що є доступним для користувачів фінансової звітності на тих самих умовах, що й фінансова звітність, та в той самий час. Без інформації, що додається шляхом перехресного посилання, фінансова звітність є неповною.

Розкриття кількісної інформації (пункт 34)

- Б7 Пункт 34(а) вимагає розкриття підсумкових кількісних даних про вразливість суб'єкта господарювання до ризиків, що базується на внутрішній інформації, наданій провідному управлінському персоналу суб'єкта господарювання. Коли суб'єкт господарювання використовує кілька методів для управління вразливістю до ризику, суб'єкт господарювання розкриває інформацію, застосовуючи метод або методи, що забезпечують найдоречнішу та найдостовірнішу інформацію. МСБО 8 *“Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”* розглядає доречність та достовірність.
- Б8 Пункт 34(в) вимагає розкриття інформації про концентрації ризику. Концентрації ризику виникають унаслідок фінансових інструментів, що мають подібні характеристики і на які зміни економічних або інших умов впливають подібним чином. Визначення концентрацій ризику вимагає судження з урахуванням обставин суб'єкта господарювання. Розкриття інформації про концентрації ризику має містити:
- (а) опис того, як управлінський персонал визначає концентрації;
  - (б) опис спільної характеристики, яка визначає кожну концентрацію (наприклад, контрагент, географічний регіон, валюта чи ринок); та
  - (в) величину вразливості до ризику, пов'язану з усіма фінансовими інструментами, яким спільно властива ця характеристика.

Практики управління кредитним ризиком (пункт 35Д—35Е)

- Б8А Пункт 35Д(б) установлює обов'язковість розкриття інформації про використовуване суб'єктом господарювання визначення невиконання зобов'язань (дефолту) для різних фінансових інструментів і про причини вибору таких визначень. Згідно з пунктом 5.5.9 МСФЗ 9, оцінка необхідності визнання очікуваних кредитних збитків за весь строк дії ґрунтується на зростанні ризику невиконання зобов'язань (дефолт) з моменту первісного визнання. Інформація про використовувані суб'єктом господарювання визначення невиконання зобов'язань (дефолт), що допоможе користувачам фінансової звітності зрозуміти, яким чином суб'єкт господарювання застосовував вимоги МСФЗ 9 щодо очікуваних кредитних збитків, може включати в себе:
- (а) якісні й кількісні чинники, що враховуються у визначенні невиконання зобов'язань (дефолт);
  - (б) те, чи до різних типів фінансових інструментів застосовувались різні визначення; і
  - (в) припущення про темп оздоровлення (тобто обсяг фінансових активів, які повертаються до працюючого статусу) після настання невиконання зобов'язань (дефолту) за фінансовим активом.
- Б8Б Щоб допомогти користувачам фінансової звітності в проведенні оцінки політики суб'єкта господарювання щодо реструктуризації й модифікації, пункт 35Д(д)(і) встановлює обов'язковість

розкриття інформації про те, яким чином суб'єкт господарювання здійснює моніторинг, наскільки резерв під збитки за фінансовими активами, розкритий раніше згідно з пунктом 35Д(д)(і), згодом оцінюється в розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії відповідно до пункту 5.5.3 МСФЗ 9. Кількісна інформація, що допоможе користувачам зрозуміти наступне зростання кредитного ризику за модифікованими фінансовими активами, може включати в себе інформацію про модифіковані фінансові активи, що відповідають критеріям пункту 35Д(д)(і), для яких відновлено оцінювання резерву під збитки в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом строку дії (тобто темпові падіння їх якості).

- Б8В Пункт 35Е(а) встановлює обов'язковість розкриття інформації про основу для вхідних даних та припущень і методів оцінки, що використовувались для застосування вимог МСФЗ 9 щодо зменшення корисності. Припущення суб'єкта господарювання та вхідні дані, що використовувались для оцінки очікуваних кредитних збитків чи визначення величини зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання, можуть включати в себе інформацію, одержану з внутрішніх історичних відомостей або звітів про рейтинги та припущень про очікуваний строк дії фінансових інструментів і строки реалізації застави.

Зміни резерву під збитки (пункт 35Є)

- Б8Г Відповідно до пункту 35Є суб'єкт господарювання зобов'язаний роз'яснювати причини змін у резерві під збитки протягом періоду. Окрім узгодження від залишку на початок періоду до залишку резерву під збитки на кінець періоду, може постати потреба й у наданні текстового пояснення змін. Це текстове пояснення може включати в себе аналіз причин змін у резерві під збитки протягом періоду, в тому числі:
- (а) складу портфеля;
  - (б) обсягу придбаних або створених фінансових інструментів; і
  - (в) тяжкості очікуваних кредитних збитків.

- Б8Г Для кредитних зобов'язань та договорів фінансової гарантії резерв під збитки визнається як забезпечення. Суб'єкт господарювання розкриває інформацію про зміни в резерві під збитки за фінансовими активами окремо від змін за кредитними зобов'язаннями та договорами фінансової гарантії. Проте якщо фінансовий інструмент складається як із компонента кредиту (тобто фінансового активу), так і з компонента невибраного зобов'язання (тобто кредитного зобов'язання), а суб'єкт господарювання не в змозі визначити очікувані кредитні збитки за компонентом кредитним зобов'язанням окремо від очікуваних кредитних збитків за компонентом фінансового активу, то очікувані кредитні збитки за кредитним зобов'язанням визнаються разом із резервом під збитки за фінансовим активом. У тому обсязі, в якому сукупні очікувані кредитні збитки перевищують валову балансову вартість фінансового активу, очікувані кредитні збитки мають визнаватись як забезпечення.

Застава (пункт 35И)

- Б8Д Пункт 35И встановлює обов'язковість розкриття інформації, що допоможе користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив застави та інших засобів покращення кредитної якості на суму очікуваних кредитних збитків. Суб'єктові господарювання не обов'язково розкривати інформацію про справедливую вартість застави та інших засобів покращення кредитної якості або проводити кількісне оцінювання точної вартості застави, що враховується в розрахунку очікуваних кредитних збитків (тобто збитків у разі невиконання зобов'язань (дефолту)).
- Б8Е Текстовий опис застави та її впливу на суми очікуваних кредитних збитків може включати в себе інформацію про:
- (а) основні типи застави, що утримується для забезпечення, та інших засобів покращення кредитної якості (до прикладів останніх можна віднести гарантії, кредитні похідні інструменти та угоди про взаємозалік, які не відповідають критеріям для згортання згідно з МСБО 32);
  - (б) обсяг утримуваної застави та інших засобів покращення кредитної якості, а також її значимість із точки зору резерву під збитки;
  - (в) політики та процеси оцінювання застави й інших засобів покращення кредитної якості, та управління ними;
  - (г) основні типи контрагентів щодо застави та інших засобів покращення кредитної якості, а також їхню кредитоспроможність; і
  - (г) інформацію про концентрації ризику в заставі та інших засобах покращення кредитної якості.

Вразливість до кредитного ризику (пункти 35І—35Й)

- Б8Є Пункт 35І встановлює обов'язковість розкриття інформації про вразливість до кредитного ризику суб'єкта господарювання й значні концентрації кредитного ризику на звітну дату. Концентрація кредитного ризику існує в тому разі, якщо ряд контрагентів розташовані в одному географічному регіоні або здійснюють подібну діяльність і мають схожі економічні характеристики, через які зміни економічних або інших умов справлятимуть схожий вплив на їхню здатність виконувати договірні зобов'язання. Суб'єкт господарювання має надати інформацію, що дасть користувачам фінансової звітності змогу зрозуміти, чи існують групи або портфелі фінансових інструментів із певними ознаками, які могли б впливати на велику частку такої групи фінансових інструментів, на зразок концентрації за певними ризиками. Вона може включати в себе, наприклад, групування за відношенням розміру кредиту до вартості застави, за географічним або галузевим принципом, чи за типом емітента.
- Б8Ж Кількість рівнів рейтингу кредитного ризику, що використовується для розкриття інформації, передбаченої пунктом 35І, має відповідати тій кількості, яка зазначається суб'єктом господарювання у звітах для провідного управлінського персоналу в цілях управління кредитним ризиком. Якщо єдиним видом наявних відомостей на рівні позичальників є інформація про прострочення, а суб'єкт господарювання використовує інформацію про прострочення для з'ясування того, чи зазнав кредитний ризик суттєвого зростання з моменту первісного визнання, згідно з пунктом 5.5.11 МСФЗ 9, то суб'єкт господарювання має надати аналіз таких фінансових активів за статусом прострочення.
- Б8З Якщо суб'єкт господарювання оцінював очікувані кредитні збитки на груповій основі, то суб'єкт господарювання може виявитись не у змозі розподілити валову балансову вартість окремих фінансових активів або вразливість до кредитного ризику за кредитними зобов'язаннями та договорами фінансових гарантій на рівні рейтингу кредитного ризику, щодо яких визнаються очікувані кредитні збитки протягом строку дії. У такому разі суб'єкт господарювання повинен застосовувати вимогу пункту 35І до тих фінансових інструментів, які можуть бути безпосередньо розподілені на рівні рейтингу кредитного ризику, і окремо розкривати валову балансову вартість фінансових інструментів, для яких очікувані кредитні збитки протягом за весь строк дії оцінювались на груповій основі.

Максимальна вразливість до кредитного ризику (пункт 36 (а))

- Б9 Пункти 35И(а) й 36(а) встановлюють обов'язковість розкриття суми, що якнайкраще представляє максимальну вразливість до кредитного ризику суб'єкта господарювання. Для фінансового активу вона зазвичай дорівнює валовій балансовій вартості за вирахуванням:
- (а) згортання будь-яких сум відповідно до МСБО 32; та
  - (б) будь-якого резерву під збитки, визнаного згідно з МСФЗ 9.
- Б10 До видів діяльності, що спричиняють кредитний ризик та пов'язану з ними максимальну вразливість до кредитного ризику, належать, зокрема, такі види діяльності:
- (а) надання кредитів клієнтам та розміщення депозитів у інших суб'єктах господарювання. У таких випадках максимальною величиною кредитного ризику є балансова вартість відповідних фінансових активів.
  - (б) укладання контрактів на похідні фінансові інструменти, наприклад, валютних контрактів, процентних свопів та кредитних похідних інструментів. Коли актив, що виникає в результаті, оцінюють за справедливою вартістю, максимальна вразливість до кредитного ризику на кінець звітного періоду дорівнюватиме балансовій вартості. (в) надання фінансових гарантій. У цьому випадку максимальна вразливість до кредитного ризику є максимальною сумою, яку суб'єкт господарювання міг би сплатити, якби вимагали оплатити гарантію, і яка може суттєво перевищувати суму, визнану як зобов'язання.
  - (г) прийняття кредитного зобов'язання, яке є безвідкличним протягом строку дії угоди або є відкличним тільки у відповідь на суттєву негативну зміну. Якщо емітент не може погасити кредитне зобов'язання на нетто-основі грошовими коштами або іншим фінансовим інструментом, тоді максимальна вразливість до кредитного ризику є всією сумою зобов'язання. Це відбувається тому, що існує невизначеність стосовно того, чи сума будь-якої невикористаної частини може бути використана в майбутньому. . Вона може суттєво перевищувати суму, визнану як зобов'язання.

Розкриття кількісної інформації про ризик ліквідності (пункти 34(а) та 39(а) та (б))

- Б10А Відповідно до пункту 34(а) суб'єкт господарювання розкриває підсумкові кількісні дані про його вразливість до ризику ліквідності на основі інформації, наданої для внутрішнього користування провідному управлінському персоналові. Суб'єкт господарювання пояснює, як визначаються такі дані. Якщо вибуття грошових коштів (або іншого фінансового активу), включених у ці дані, могли або:
- (а) статися значно раніше, ніж вказано в даних, або
  - (б) бути відображені у сумах, що значно відрізняються від наведених у даних (наприклад, для похідного фінансового інструмента, включеного у ці дані на умовах його виконання на нетто-основі, але для якого контрагент має опціон вимагати його поставки на загальну суму),
- то суб'єкт господарювання зазначає цей факт і надає кількісну інформацію, яка дає змогу користувачам його фінансової звітності оцінити величину цього ризику, окрім випадків коли ця інформація включена в аналізі строків погашення за контактами, що їх вимагає пункт 39(а) або (б).
- Б11 Складаючи аналіз строків погашення, що його вимагає пункт 39(а) і (б), суб'єкт господарювання застосовує своє судження, щоб визначити відповідну кількість часових інтервалів. Наприклад, суб'єкт господарювання може визначити, що відповідними будуть такі часові інтервали:
- (а) не більше одного місяця;
  - (б) більше одного місяця, але не більше трьох місяців;
  - (в) більше трьох місяців, але не більше одного року; та
  - (г) більше одного року, але не більше п'яти років.
- Б11А Дотримуючись вимог пункту 39(а) та (б), суб'єкт господарювання не відокремлює вбудовані похідні фінансові інструменти від гібридних (комбінованих) фінансових інструментів. Для таких інструментів суб'єкт господарювання застосовує пункт 39(а).
- Б11Б Пункт 39(б) вимагає, щоб суб'єкт господарювання розкривав кількісний аналіз строків погашення похідних фінансових зобов'язань, що показує строки погашення, що залишилися за контрактами, якщо строки погашення за контрактами є суттєвими для розуміння часу грошових потоків. Наприклад, це буде так для:
- (а) процентного свопу зі строком погашення 5 років у хеджуванні грошового потоку фінансового активу чи зобов'язання зі змінною процентною ставкою.
  - (б) усіх кредитних зобов'язань.
- Б11В Пункт 39(а) і (б) вимагає, щоб суб'єкт господарювання розкривав аналізи строків погашення фінансових зобов'язань, які показують строки погашення, що залишилися за контрактами, для деяких фінансових зобов'язань. У такому розкритті інформації:
- (а) якщо контрагент має можливість вибрати час, коли сума сплачується, то таке зобов'язання відносять на найбільш ранній період, у якому від суб'єкта господарювання можуть вимагати сплатити цю суму. Наприклад, фінансові зобов'язання, що їх суб'єкт господарювання повинен сплатити на вимогу (наприклад, депозити "до запитання"), включаються у найбільш ранній часовий інтервал.
  - (б) якщо суб'єкт господарювання зобов'язаний сплачувати суми частинами, то кожен частину відносять на найбільш ранній період, у якому від суб'єкта господарювання можуть вимагати сплатити таку частину. Наприклад, невикористане кредитне зобов'язання включають у той часовий інтервал, до якого належить найбільш рання дата, коли можуть вимагати його виконання;
  - (в) для випущених договорів фінансової гарантії максимальну суму гарантії відносять на найбільш ранній період, у якому гарантія може вимагатися.
- Б11Г Суми за контрактами, розкриті в аналізах строків погашення, що їх вимагає пункт 39(а) і (б), – це договірні недисконтовані грошові потоки, наприклад:
- (а) валові зобов'язання з оренди (до вирахування фінансових нарахувань);
  - (б) ціни, вказані у форвардних контрактах на придбання фінансових активів за грошові кошти;
  - (в) чисті суми для процентних свопів, за якими сплачують плаваючу ставку відсотка в обмін на отримання фіксованої ставки відсотка, щодо яких відбувається обмін чистих грошових потоків;

- (г) суми за контрактами до обміну в похідному фінансовому інструменті (наприклад, валютному свопі), щодо яких обмінюються валові грошові потоки; та
- (г) валові зобов'язання з кредитування.

Такі недисконтовані грошові потоки відрізняються від суми, включеної у звіт про фінансовий стан, оскільки сума у такому звіті базується на дисконтованих грошових потоках. Якщо сума до сплати є нефіксованою, розкрита сума визначається шляхом посилення на умови, що існують на кінець звітного періоду. Наприклад, якщо сума до сплати змінюється зі змінами індексу, розкрита сума має базуватися на рівні індексу на кінець звітного періоду.

- Б11Г Пункт 39(в) вимагає, щоб суб'єкт господарювання описував, як він здійснює управління ризиком ліквідності, притаманним статтям, розкритим у кількісній інформації, яку вимагає пункт 39(а) і (б). Суб'єкт господарювання розкриває аналіз строків погашення утримуваних ним фінансових активів для управління ризиком ліквідності (наприклад, фінансових активів, які можна легко продати, або таких, що, як очікуються, генеруватимуть надходження грошових потоків для покриття вибуття грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями), якщо така інформація необхідна для того, аби користувачі його фінансової звітності могли оцінити характер і величину ризику ліквідності.
- Б11Д Інші чинники, що їх суб'єкт господарювання може врахувати, розкриваючи інформацію, яку вимагає пункт 39(в), включають, але не обмежуються, тим, чи суб'єкт господарювання:
- (а) має реалізовані можливості позики (наприклад, програму з випуску комерційних паперів) або інші кредитні лінії (наприклад, кредитні лінії "стенд-бай"), до яких він може мати доступ, щоб задовольнити потреби у ліквідності;
  - (б) має депозити в центральних банках для задоволення потреб у ліквідності;
  - (в) має дуже різноманітні джерела фінансування;
  - (г) має значні концентрації ризику ліквідності своїх активів або своїх джерел фінансування;
  - (г) має процеси внутрішнього контролю та плани дій на випадок непередбачених подій для управління ризиком ліквідності;
  - (д) має інструменти, що містять умови прискореного погашення (наприклад, при зниженні кредитного рейтингу суб'єкта господарювання);
  - (е) має інструменти, що можуть вимагати внесення застави (наприклад, вимоги сплати маржі для похідних фінансових інструментів);
  - (е) має інструменти, які дозволяють суб'єктові господарювання вибирати, погашає він свої фінансові зобов'язання, надаючи грошові кошти (чи інший фінансовий актив), чи надаючи свої власні акції; або
  - (ж) має інструменти, що є предметом основних угод про взаємну компенсацію.

Б12–Б16 [Вилучено]

Ринковий ризик: аналіз чутливості (пункти 40 та 41)

- Б17 Пункт 40(а) вимагає аналізу чутливості для кожного типу ринкового ризику, до якого суб'єкт господарювання є вразливим. Відповідно до пункту Б3, суб'єкт господарювання вирішує, як він узагальнює інформацію для відображення загальної картини, не поєднуючи інформацію з різними характеристиками про вразливість до ризиків, що виникають унаслідок суттєво відмінних економічних середовищ. Наприклад:
- (а) суб'єкт господарювання, який торгує фінансовими інструментами, може розкривати цю інформацію окремо для фінансових інструментів, утримуваних для торгівлі, та для фінансових інструментів, які не утримуються для торгівлі.
  - (б) суб'єкт господарювання не узагальнюватиме його вразливість до ринкових ризиків від гіперінфляційних регіонів із вразливістю до тих самих ринкових ризиків від регіонів з дуже низькою інфляцією.
- Якщо суб'єкт господарювання вразливий лише до одного типу ринкового ризику тільки в одному економічному середовищі, він не наводитиме дезагрегованої інформації.
- Б18 Пункт 40(а) вимагає аналізу чутливості, щоб показати вплив на прибуток або збиток і власний капітал обґрунтовано можливих змін у відповідній змінній ризику (наприклад, переважних ринкових ставках відсотка, валютних курсах, цінах капіталу або товарних цінах). З цією метою:

- (а) не вимагається, щоб суб'єкти господарювання визначали, яким був би прибуток або збиток за період, якби відповідні змінні ризику були іншими. Навпаки, суб'єкти господарювання розкривають вплив на прибуток або збиток та власний капітал на кінець звітної періоду, припускаючи, що обґрунтовано можлива зміна відповідної змінної ризику відбулася на кінець звітної періоду та застосовувалася до вразливостей до ризику, що існували на цю дату. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання має зобов'язання із плаваючою ставкою відсотка на кінець року, то він розкриватиме вплив на прибуток або збиток (тобто витрати на проценти) за поточний рік, який би мав місце за умови, якщо б ставки відсотка змінювалися на обґрунтовано можливі суми;
- (б) не вимагається, щоб суб'єкти господарювання розкривали інформацію про вплив на прибуток або збиток та власний капітал для кожної зміни в межах діапазону обґрунтовано можливих змін відповідної змінної ризику. Достатнім буде розкриття інформації про вплив змін на крайніх значеннях обґрунтовано можливого діапазону.
- Б19 Визначаючи, якою є обґрунтовано можлива зміна у відповідній змінній ризику, суб'єкт господарювання розглядає:
- (а) економічні середовища, у яких він здійснює свою діяльність. Обґрунтовано можлива зміна не повинна містити малоімовірні сценарії чи сценарії “найгіршого випадку” або “стрес-тестування”. Більш того, якщо темп зміни основної змінної ризику стабільний, суб'єктові господарювання немає необхідності змінювати обрану обґрунтовано можливу зміну в змінній ризику. Наприклад, припустимо, що ставки відсотка становлять 5 відсотків і суб'єкт господарювання визначає, що обґрунтовано можливим є коливання ставок відсотка на ± 50 базисних пунктів. Він розкриватиме вплив на прибуток або збиток і власний капітал, якщо ставки відсотка мали змінитися на 4,5 відсотків або 5,5 відсотків. У наступному періоді ставки відсотка збільшилися до 5,5 відсотків. Суб'єкт господарювання продовжує вважати, що ставки відсотка можуть коливатися на ± 50 базисних пунктів (тобто що темп зміни ставок відсотка є стабільним). Суб'єкт господарювання розкриватиме вплив на прибуток або збиток і власний капітал, якщо ставки відсотка мали змінитися до 5 відсотків або 6 відсотків. Не вимагатиметься, щоб суб'єкт господарювання переглядав свою оцінку того, що ставки відсотка можуть обґрунтовано коливатися на ± 50 базисних пунктів, якщо немає свідчення того, що ставки відсотка стали значно нестабільнішими;
- (б) часовий інтервал, у межах якого він робить оцінку. Аналіз чутливості має показувати вплив змін, які вважаються обґрунтовано можливими протягом періоду до того часу, коли суб'єкт господарювання подаватиме наступного разу розкриття такої інформації, що, як правило, є наступним річним звітним періодом.
- Б20 Пункт 41 дозволяє суб'єктові господарювання застосовувати аналіз чутливості, який відображає взаємозалежність між змінними ризику (такий як методологія Value-at-Risk (VaR)), якщо він використовує цей аналіз для управління його вразливістю до фінансових ризиків. Він застосовується, навіть якщо така методологія оцінює лише можливість збитку і не оцінює можливості прибутку. Такий суб'єкт господарювання може дотримуватись вимог пункту 41(а) шляхом розкриття інформації про тип використаної VaR моделі (наприклад, чи базується модель на моделюванні методом Монте Карло), пояснення стосовно того, як працює модель, та основні припущення (наприклад, період утримання та рівень довіри). Суб'єкти господарювання можуть також розкривати інформацію за минулі періоди спостережень та вагові коефіцієнти, застосовані до спостережень в межах цього періоду, пояснення того, як розглядалися опціони при обчисленні та які застосовували показники несталості і кореляції (або, як альтернатива, розподіли ймовірностей при моделюванні за методом Монте Карло).
- Б21 Суб'єкт господарювання надає аналізи чутливості в цілому для його бізнесу, але він може надавати різні типи аналізів чутливості для різних класів фінансових інструментів.

Процентний ризик

- Б22 Процентний *ризик* виникає за фінансовими інструментами, за якими нараховуються відсотки, визнаними в звіті про фінансовий стан (наприклад, придбаними або випущеними борговими інструментами), та за деякими фінансовими інструментами, не визнаними у звіті про фінансовий стан (наприклад, деякі кредитні зобов'язання).

Валютний ризик

- Б23 *Валютний ризик* (або ризик обміну іноземних валют) виникає за фінансовими інструментами, які деноміновані в іноземній валюті, тобто у валюті, іншій, ніж функціональна валюта, у якій вони

оцінюються. Для цілей цього МСФЗ, валютний ризик не виникає від фінансових інструментів, які є немонетарними статтями, або від фінансових інструментів, деномінованих у функціональній валюті.

- Б24 Інформація про аналіз чутливості розкривається для кожної валюти, щодо якої суб'єкт господарювання є суттєво вразливим.

Інший ціновий ризик

- Б25 *Інший ціновий ризик* виникає від фінансових інструментів унаслідок змін, наприклад, у товарних цінах або цінах капіталу. Відповідно до пункту 40, суб'єкт господарювання може розкривати інформацію про вплив зменшення визначеного індексу на фондовій біржі, товарної ціни або іншої змінної ризику. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання надає гарантії ліквідаційної вартості, які являють собою фінансові інструменти, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про збільшення або зменшення вартості активів, до яких застосовується гарантія.
- Б26 Два приклади фінансових інструментів, які спричиняють ціновий ризик власного капіталу – це: (а) утримання власного капіталу в іншому суб'єкті господарювання та (б) інвестиції в траст, який, у свою чергу, утримує інвестиції в інструменти власного капіталу. Інші приклади включають форвардні контракти та опціони на купівлю чи продаж установленної кількості інструмента власного капіталу, а також свопи, що індексуються за цінами власного капіталу. На справедливую вартість таких фінансових інструментів впливають зміни в ринковій ціні основних інструментів власного капіталу.
- Б27 Відповідно до пункту 40(а), чутливість прибутку або збитку (що виникає, наприклад, від інструментів, оцінених за справедливою вартістю через прибуток або збиток) розкривається окремо від чутливості іншого сукупного доходу (що виникає, наприклад, від інвестицій в інструменти власного капіталу, зміни справедливої вартості яких подаються в іншому сукупному доході).
- Б28 Фінансові інструменти, що їх суб'єкт господарювання класифікує як інструменти власного капіталу, не переоцінюються. Ні на прибуток або збиток, ані на власний капітал не впливатиме ціновий ризик цих інструментів. Відповідно, аналіз чутливості не потрібний.

Припинення визнання (пункти 42В–42Є)

Подальша участь (пункт 42В)

- Б29 Оцінка подальшої участі у переданому фінансовому активі для цілей вимог до розкриття інформації, викладених у пунктах 42Г–42Є, виконується на рівні суб'єкта господарювання, що звітує. Наприклад, якщо дочірнє підприємство передає непов'язаній третій стороні фінансовий актив, у якому материнська компанія цього дочірнього підприємства має подальшу участь, то дочірнє підприємство не включає участь материнської компанії в оцінці того, чи має воно подальшу участь у переданому активі у своїй окремій фінансовій звітності (тобто коли дочірнє підприємство є суб'єктом господарювання, що звітує). Проте материнська компанія включатиме свою подальшу участь (або подальшу участь іншого члена групи) у фінансовому активі, переданому її дочірнім підприємством, при визначенні того чи має вона подальшу участь у переданому активі у своїй консолідованій фінансовій звітності (тобто коли суб'єктом господарювання, що звітує, є група).
- Б30 Суб'єкт господарювання не має подальшої участі в переданому фінансовому активі, якщо, як частина передачі, він і не утримує жодних договірних прав чи обов'язків, властивих переданому фінансовому активу, і не придбаває жодних нових договірних прав чи обов'язків, пов'язаних з переданим фінансовим активом. Суб'єкт господарювання не має подальшої участі в переданому фінансовому активі, якщо він не має частки участі у майбутніх результатах діяльності переданого фінансового активу і не несе відповідальності за жодних обставин за здійснення платежів стосовно переданого фінансового активу у майбутньому. Визначення “платіж” в даному контексті не включає грошові потоки за переданий фінансовий актив, які суб'єкт господарювання збирає та зобов'язаний перерахувати особі, якій передається фінансовий актив.
- Б30А При передаванні фінансового активу, суб'єкт господарювання може зберегти право на обслуговування цього фінансового активу за платіж, який обумовлюється, наприклад, сервісним договором. Суб'єкт господарювання оцінює сервісний договір відповідно настанов, зазначених у пунктах 42В та В30, щоб визначитись, чи є у нього подальша участь як результат сервісного договору для цілей виконання вимог до розкриття інформації. Наприклад, для цілей виконання вимог для розкриття інформації, сервісна організація має подальшу участь у переданих фінансових активах, якщо виногорода сервісу залежить від суми або часу грошових потоків, зібраних з переданого фінансового активу. Так само, для цілей виконання вимог до розкриття інформації слід вважати, що сервісна організація має подальшу участь у переданому фінансовому активі, якщо фіксована винагорода не буде виплачена у повному

обсязі через нерезультативність переданого фінансового активу. У цих прикладах, сервісна організація має інтерес у майбутній результативності переданого фінансового активу. Ця оцінка не залежить від надходжень, які будуть отримані, як очікується, щоб достатньо компенсувати суб'єкту господарювання за наданий сервіс.

- Б31 Подальша участь у переданому фінансовому активі може виникати внаслідок договірних положень в угоді про передавання або в окремій угоді з особою, якій передається фінансовий актив, або третьою стороною, яка була укладена у зв'язку з передаванням.

Передані фінансові активи, визнання яких припинено не повністю (пункт 42Г)

- Б32 Пункт 42Г вимагає розкривати інформацію, коли передані фінансові активи частково або повністю не відповідають критеріям для припинення визнання. Таку інформацію вимагається розкривати на кожну звітну дату, на яку суб'єкт господарювання продовжує визнавати передані фінансові активи, того незважаючи на те, коли відбулися передачі.

Типи подальшої участі (пункти 42Г–42Є)

- Б33 Пункти 42Г–42Є вимагають розкриття якісної та кількісної інформації для кожного типу подальшої участі у фінансових активах, визнання яких припинено. Суб'єкт господарювання узагальнює свою подальшу участь у типи, які відображають вразливість суб'єкта господарювання до ризиків. Наприклад, суб'єкт господарювання може узагальнити свою подальшу участь за типами фінансових інструментів (наприклад, гарантії або опціони “кол”), або за типами передавання (наприклад, факторинг дебіторської заборгованості, сек'юритизація або надання цінних паперів у позику).

Аналіз строків погашення недисконтованих грошових потоків для викупу переданих активів (пункт 42Г(г))

- Б34 Пункт 42Г(г) вимагає від суб'єкта господарювання розкривати аналіз строків погашення недисконтованих грошових потоків для викупу фінансових активів, визнання яких припинено, або інших сум до сплати особі, якій передаються фінансові активи, визнання яких припинено, стосовно переданих фінансових активів, із зазначенням строків погашення, що залишилися за контрактами, щодо подальшої участі суб'єкта господарювання. Цей аналіз розрізняє грошові потоки, що необхідно буде сплатити (наприклад, форвардні контракти), грошові потоки, що суб'єкт господарювання може бути зобов'язаний сплатити (наприклад, продані опціони “пут”) і грошові потоки, щодо яких суб'єкт господарювання може обрати рішення заплатити (наприклад, придбані опціони “кол”).

- Б35 Щоб визначити належну кількість часових інтервалів при підготовці аналізу строків погашення, що вимагається у пункті 42Г(г), суб'єкт господарювання використовує свої судження. Наприклад, суб'єкт господарювання може визначити, що належними будуть такі часові інтервали строків погашення:

- (а) не більше одного місяця;
- (б) більше одного місяця, але не більше трьох місяців;
- (в) більше трьох місяців, але не більше шести місяців;
- (г) більше шести місяців, але не більше одного року;
- (г) більше одного року, але не більше трьох років;
- (д) більше трьох років, але не більше п'яти років; та
- (е) більше п'яти років.

- Б36 Якщо є діапазон можливих строків погашення, то грошові потоки включають на підставі найбільш ранньої дати, коли від суб'єкта господарювання можуть вимагати або коли йому дозволено виконати платіж.

Якісна інформація (пункт 42Г(д))

- Б37 Якісна інформації, яку вимагає пункт 42Г(д), включає опис фінансових активів, визнання яких припинене, а також характер і мету утримання подальшої участі після передавання цих активів. Вона також включає опис ризиків, до яких суб'єкт господарювання є вразливим, в тому числі:

- (а) опис того, як суб'єкт господарювання здійснює управління ризиком, притаманним його подальшій участі у фінансових активах, визнання яких припинене;
- (б) чи необхідно суб'єктові господарювання нести збитки раніше, ніж інші сторони, а також ранжування і суми збитків, понесених сторонами, ранг часток участі яких є нижчим, ніж частка участі суб'єкта господарювання в цьому активі (тобто його подальшої участі у цьому активі);
- (в) опис будь-яких умов, пов'язаних із зобов'язаннями надати фінансову підтримку або викупити переданий фінансовий актив, що можуть спричинити їх активізацію.

Прибуток або збиток від припинення визнання (пункт 42Е(а))

- Б38 Пункт 42Е(а) вимагає від суб'єкта господарювання розкривати інформацію про прибуток або збиток від припинення визнання фінансових активів, у яких суб'єкт господарювання має подальшу участь. Суб'єкт господарювання розкриває той факт, що прибуток або збиток від припинення визнання виник внаслідок того, що справедлива вартість компонентів раніше визнаного активу (тобто частка участі в активі, визнання якого припинено, та частка участі, утримувана суб'єктом господарювання) відрізнялась від справедливої вартості раніше визнаного активу в цілому. У такій ситуації суб'єкт господарювання також розкриває інформацію про те, чи включали оцінки справедливої вартості значущі вхідні дані, які не базувалися на спостережних ринкових даних, як описано в пункті 27А.

Допоміжна інформація (пункт 42Є)

- Б39 Розкриття інформації, що вимагається в пунктах 42Г–42Е, може бути недостатнім для досягнення цілей розкриття, викладених у пункті 42Б. Якщо це так, то суб'єкт господарювання розкриває інформацію про те, чи необхідна додаткова інформація для досягнення цілей розкриття інформації. Суб'єкт господарювання вирішує, у світлі своїх обставин, скільки додаткової інформації йому необхідно надати, щоб забезпечити потреби користувачів в інформації, і скільки уваги він приділить різним аспектам такої додаткової інформації. Необхідно підкреслити потребу у збалансованості між переобтяженістю фінансової звітності надмірними подробностями, які, можливо, і не стануть у пригоді користувачам фінансової звітності, і приховуванням інформації внаслідок надмірного узагальнення.

Залік взаємних вимог фінансових активів та фінансових зобов'язань (пункти 13А–13Д)

Сфера застосування (пункт 13А)

- Б40 Розкриття інформації, що вимагається в пунктах 13Б–13Г, є обов'язковим для всіх визнаних фінансових інструментів, які згортаються відповідно до пункту 42 МСБО 32. Крім того, фінансові інструменти, які належать до сфери застосування вимог розкриття інформації, викладених у пунктах 13Б–13Г, якщо вони є предметом забезпеченої правовою санкцією основної угоди про взаємну компенсацію або подібної угоди, яка охоплює подібні фінансові інструменти та операції, незалежно від того, чи згортаються ці фінансові інструменти відповідно до пункту 42 МСБО 32.
- Б41 Подібні угоди, про які йдеться в пунктах 13А та Б40, – це, зокрема, угоди про кліринг похідних фінансових інструментів, глобальні основні угоди про викуп, глобальні основні угоди про надання цінних паперів у позику, а також будь-які права, пов'язані з фінансовою заставою. Подібні фінансові інструменти та операції, про які йдеться в пункті Б40, – це, зокрема, похідні фінансові інструменти, угоди про продаж та викуп, угоди про зворотний продаж та викуп, позики цінних паперів, а також угоди про надання цінних паперів у позику. Прикладами фінансових інструментів, які не належать до сфери застосування пункту 13А, є кредити та депозити клієнтів у тій самій установі (окрім випадків, коли вони згортаються у звіті про фінансовий стан), а також фінансові інструменти, які є лише предметом угоди про заставу.

Розкриття кількісної інформації для визнаних фінансових активів та визнаних фінансових зобов'язань, що належать до сфери застосування пункту 13А (пункт 13В)

- Б42 На фінансові інструменти, інформація про які розкривається відповідно до пункту 13В, можуть поширюватися різні вимоги щодо оцінки (наприклад, кредиторська заборгованість, пов'язана з угодою про викуп, може бути оцінена за амортизованою собівартістю, тоді як похідний інструмент буде оцінений за справедливою вартістю). Суб'єкт господарювання має включати інструменти за їхніми

визнаними сумами та описувати будь-які отримані в результаті різниці оцінок у відповідному розкритті інформації.

Розкриття валових сум визнаних фінансових активів та визнаних фінансових зобов'язань, що належать до сфери застосування пункту 13А (пункт 13В(а))

- Б43 Суми, що їх вимагає пункт 13В(а), пов'язані з визнаними фінансовими інструментами, які згортаються відповідно до пункту 42 МСБО 32. Суми, що їх вимагає пункт 13В(а), також пов'язані з визнаними фінансовими інструментами, які є предметом забезпеченої правовою санкцією основної угоди про взаємну компенсацію або подібної угоди, незалежно від того, чи відповідають вони критеріям заліку взаємних вимог. Проте розкриття інформації, що вимагається в пункті 13В(а), не пов'язане ні з якими сумами, визнаними внаслідок угоди про застава, що не відповідають критеріям згортання, викладеним в пункті 42 МСБО 32. Натомість, такі суми необхідно розкривати відповідно до пункту 13В(г).

Розкриття сум, які згортаються відповідно до критеріїв, визначених пунктом 42 МСБО 32 (пункт 13В(б))

- Б44 Пункт 13В(б) вимагає, щоб суб'єкти господарювання розкривали суми, згорнуті відповідно до пункту 42 МСБО 32, коли вони визначають чисті суми, що подаються у звіті про фінансовий стан. Суми визнаний фінансових активів і визнаних фінансових зобов'язань, що підлягають заліку за однією і тією ж угодою, розкриватимуться і в інформації про фінансовий актив, і в інформації про фінансове зобов'язання. Проте розкриті суми (наприклад, в таблиці) обмежуються сумами, що підлягають заліку взаємних вимог. Наприклад, суб'єкт господарювання може мати визнаний похідний актив і визнане похідне зобов'язання, які відповідають критеріям згортання у пункті 42 МСБО 32. Якщо валова сума похідного активу більша, ніж валова сума похідного зобов'язання, то таблиця, у якій розкривається інформація про фінансовий актив, міститиме всю суму похідного активу (відповідно до пункту 13В(а)) та всю суму похідного зобов'язання (відповідно до пункту 13В(б)). Однак, хоча таблиця, у якій розкривається інформація про фінансове зобов'язання, міститиме всю суму похідного зобов'язання (відповідно до пункту 13В(а)), вона міститиме лише таку суму похідного активу (відповідно до пункту 13В(б)), яка дорівнює сумі похідного зобов'язання.

Розкриття чистих сум, поданих у звіті про фінансовий стан (пункт 13В(в))

- Б45 Якщо суб'єкт господарювання має інструменти, які належать до сфери застосування цих вимог щодо розкриття інформації (як визначено в пункті 13А), але не відповідають критеріям заліку взаємних вимог, викладеним у пункті 42 МСБО 32, то суми, розкриття яких вимагає пункт 13В(в), будуть рівними сумами, розкриття яких вимагає пункт 13В(а).
- Б46 Суми, розкриття яких вимагає пункт 13В(в), повинні бути узгоджені з сумами у окремих статтях, поданих у звіті про фінансовий стан. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання визначить, що об'єднання у групи сум окремих статей фінансового звіту (або їх подання як окремих статей) надасть більш доречну інформацію, то він повинен узгодити об'єднані у групи суми чи суми, подані як окремі статті, розкриття яких вимагає пункт 13В(в) знову ж таки з сумами окремих статей, поданих у звіті про фінансовий стан.

Розкриття сум, які є предметом забезпеченої правовою санкцією основної угоди про взаємну компенсацію або подібної угоди, і які інакше не були в включені в пункт 13В(б)) (пункт 13В(г))

- Б47 Пункт 13В(г) вимагає, щоб суб'єкти господарювання розкривали суми, які є предметом забезпеченої правовою санкцією основної угоди про взаємну компенсацію або подібної угоди, які інакше не були включені в пункт 13В(б). Пункт 13В(г)(і) стосується сум, пов'язаних з визнаними фінансовими інструментами, які не відповідають деяким або всім критеріям заліку взаємних вимог, викладеним в пункті 42 МСБО 32 (наприклад, нинішні права на залік взаємних вимог, що не відповідають критерію, викладеному в пункті 42(б) МСБО 32, або умовні права на залік взаємних вимог, які можуть бути забезпечені правовою санкцією, є та можуть бути реалізовані лише у випадку невиконання зобов'язань або лише у випадку неплатоспроможності чи банкрутства будь-якого з контрагентів).
- Б48 Пункт 13В(г)(іі) стосується сум, пов'язаних з фінансовою заставою, у тому числі заставою грошовими коштами, – як отриманими, так і наданими у застава. Суб'єкт господарювання розкриває справедливую вартість таких фінансових інструментів, що отримані або надані як застава. Суми, розкриті відповідно до пункту 13В(г)(іі), мають бути пов'язані з фактичною заставою, отриманою або наданою, а не з будь-

якою кредиторською чи дебіторською заборгованістю, що виникла внаслідок цього і визнана з метою повернення або отримання назад такої застави.

Обмеження сум, що розкриваються відповідно до пункту 13В(г)

- Б49 Розкриваючи суми відповідно до вимог пункту 13В(г), суб'єкт господарювання повинен враховувати впливи надмірного надання або отримання фінансового інструменту у заставу. Для цього суб'єкт господарювання спершу вираховує суми, розкриті відповідно до пункту 13В(г)(і), із суми, розкритої відповідно до пункту 13В(в). Потім суб'єкт господарювання обмежує суми, розкриті відповідно до пункту 13В(г)(іі), до суми, що залишилась, у пункті 13В(в) для відповідного фінансового інструмента. Проте, якщо права на заставу можуть бути посилені через фінансові інструменти, такі права можна включити в інформацію, яка розкривається відповідно до пункту 13Г.

Розкриття прав на залік взаємних вимог, які є предметом забезпечених правовою санкцією основних угод про взаємну компенсацію зобов'язань або подібних угод (пункт 13Г)

- Б50 Суб'єкт господарювання має описати типи прав на залік взаємних вимог та подібних угод, розкритих відповідно до пункту 13В(г), в тому числі характер таких прав. Наприклад, суб'єкт господарювання має описати свої умовні права. Для інструментів, на які поширюються права на залік взаємних вимог, що не пов'язані з майбутньою подією, але не відповідає решті критеріїв, викладених в пункті 42 МСБО 32, суб'єкт господарювання описує причину (причини) того, чому ці критерії не виконуються. Для фінансової застави, отриманої чи наданої, суб'єкт господарювання описує умови угоди про заставу (наприклад, якщо застava є обмеженою).

Розкриття інформації за типом фінансових інструментів або за контрагентами

- Б51 Кількісна інформація, розкриття якої вимагає пункт 13В(а)–(г), може бути об'єднана в групі за типом фінансових інструментів або операцій (наприклад, похідні фінансові інструменти, угоди про викуп та зворотний викуп або угоди про позики цінних паперів чи надання цінних паперів у позику).
- Б52 Як альтернативний варіант, суб'єкт господарювання може групувати кількісну інформацію, розкриття якої вимагає пункт 13В(а)–(в), за типом фінансових інструментів, а кількісну інформацію, розкриття якої вимагає пункт 13В(в)–(г) – за типом контрагента. Якщо суб'єкт господарювання надає необхідну інформацію за контрагентами, то від нього не вимагається вказувати імена контрагентів. Однак позначення контрагентів (Контрагент А, Контрагент Б, Контрагент В тощо) має лишатися незмінним з року в рік за подані роки для забезпечення зіставності. Розкриття кількісної інформації слід подавати таким чином, щоб наступну інформацію можна було надавати про типи контрагентів. Якщо суми, розкриття яких вимагає пункт 13В(в)–(г), подаються за контрагентом, то суми, які, взяті окремо, є важливими для розуміння сукупних сум за контрагентом, слід розкривати окремо, а решту сум, кожна з яких, взята окремо, не є важливою, слід об'єднувати у групу в одному рядку.

Інше

- Б53 Розкриття конкретної інформації, якої вимагають пункти 13В–13Г, – це мінімальні вимоги. Щоб досягти мети, поставленої в пункті 13Б, суб'єктові господарювання, можливо, необхідно доповнити таку інформацію додатковою (якісною) інформацією, залежно від умов, які забезпечені правовою санкцією основних угод про взаємну компенсацію та відповідних угод, у тому числі інформацією про характер прав на залік взаємних вимог, а також їхній вплив або потенційний вплив на фінансовий стан суб'єкта господарювання.